СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 118. Джерзі Сіті, Н. Дж., понеділок, 23-го травня 1938. No. 118. Jersey City, N. J., Monday, May 23, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": Bergen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: Bergen 4-1816. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

РОЗМОТУЮТЬ КОМУНІСТИЧНУ СІТКУ

НЮ ЙОРК. — Слідча стейтова комісія під головуванням сенатора МекНейба допитувала предсідника дільниці Мангетен, Ізаакса, в справі назначення ним на високе становище комуніста Герсона. Ізаакс удавав у політичних справах дуже наївного. На запит МекНейба, чи він знав, що Герсон комуніст, коли назначував його на урядове становище, Ізаакс відповів, що так. Тоді МекНейбо допитував, чи таке назначення не противилось американській конституції, супроти факту, що комуністична партія є звязана з інтернаціоналом і її завданням є повалити в революційний спосіб теперішній устрій. Ізаакс тут удавав наївного і казав, що не вірить, щоб комуністи хотіли повалити теперішній американський устрій революцією. На докази МекНейба Ізаакс робив здивувані очі. Накінець він запевняв, що таки добре зробив, взявши Герсона, і далі буде його держати.

НАПРУЖЕННЯ В МЕКСИКУ.

МЕКСИКО СИТІ. — В Мексику повстало велике політичне напруження, яке дуже легко може обернутись на взір Еспанії в громадянську війну. Мексиканський соціялістичний уряд на чолі з президентом Карденасом приказав ген. Седільові, щоб він зложив зброю. Ген. Седільо відмовився. Ген. Седільо є тепер у відставці і живе в горах, у своїх добрах. Але він має всюди чимало прихильників, а навіть свою цивільну „армію". Він є консервативних поглядів. У підозрінні, що він приготовляє переворот, мексиканський уряд приказав йому зложити зброю, що він відмовився зробити. Тепер уряд хоче його арештувати, але він заховався. Ніхто не знає, де він і що задуме.

РУЗВЕЛТ ЗА РОЗВИЙ ФОСФАТНОГО ПРОМИСЛУ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт звернувся до конгресу з пропозицією, щоб він узяв під увагу поміч американському фосфатному промислові. Америка має величезні поклади фосфату, майже половину всіх світових покладів. А фосфат потрібний на те, щоб відсвіжувати хліборобські поля. Плоди з невідсвіженого поля не мають тої поживної сили, що плоди з відсвіженого поля. Вони можуть гарно виглядати назверх, але внутрішньої користи в них мало. Хто кормиться цілий час плодами з невідсвіжених піль, той дістає хворобу, звану кривухою. На ту хворобу западають головно діти. Тому розвій фосфатного промислу оздоровить фізично американську суспільність, говорив президент.

З АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ БОРОТЬБИ.

НЮ ЙОРК. — Демократи з Квінс Кавнті викинули свого дотеперішнього провідника, Щерідана, що прийшов там до влади завдяки особистим заходам Джеймса Фарлія. Вони величезною більшістю голосів ухвалили взяти собі на провідника Джеймса Роа. Та Шерідан, маючи за собою таку велику персону як Фарлі, не думає уступати. З горсткою прихильників він задумує в Квінс Кавнті розпочати внутрішню боротьбу і таки усунути Роа.

ДВА ЄПИСКОПИ ОСТЕРІГАЮТЬ АМЕРИКАНЦІВ.

НЮ ЙОРК. — Два американські протестантські єпископи повернулися на кораблі німецької лінії з Европи і на вступі поділилися з журналістами своїми враженнями звідти. Передвсім вони порадили американцям, щоб так дуже не бралися критикувати европейські краї, а щоби більше звертали уваги на те, що діється тут. Американці критикують диктаторські краї в Европі за знесення свободи преси. Але в Америці преса також під диктатом одної політичної кліки, чи одного гуртка капіталістів, і вона пише те, що їй згори прикажуть. Також кожний стейт, кожне місто має своїх місцевих „політичних босів", які диктують своїм підвладним, що робити. Єпископи говорили, що люди в Німеччині щасливі і льояльно зєдинені під Гітлером.

КРИТИКУЮТЬ „ПОБРЯЗКУВАННЯ ШАБЛЕЮ".

ВАШИНГТОН. — Група конгресменів гостро критикувала поступовання деяких високо поставлених американських політиків, що виголошують бундючні промови й ображують деякі европейські краї. В першій мірі вони натаврували секретаря війни Вудрінга і секретаря Ікеса, які на адресу европейських диктаторських країв виголошували зачіпні промови і в той спосіб викликували тільки ще більшу солідарність між диктаторами.

ДЖЕРЗІ СІТІ ЗНОВ ВІДМОВИЛО ТОМАСОВІ.

ДЖЕРЗІ СІТІ. — Соціялістичний діяч Норман Томас, котрого кілька тижнів тому джерзісітська поліція викинула з Джерзі Сіті за те, що він без дозволу хотів виголосити промову, тепер відмовила його проханню на таку промову.

ПОРТ ЦАРЯ СОЛОМОНА.

Американська Школа Оріентальних Розслідів у Єрусалимі подала до відома, що їй удалося знайти місце, де колись був порт жидівського царя Соломона. Кажуть, що цей порт знаходився коло нинішньої місцевости Тель ель-Хелейфег. Нині останки портових будинків знаходяться пів милі від моря. На образку відкопані румовища й працюючі при тих розкопах робітники й учені.

„ПРИНАДА" ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

В Ярославі відбувся зїзд делегатів „Стронніцтва Людового". Ухвалили м. ін. закликати українських селян до співпраці з „Стронніцтвом Людовим" — розуміється — для польських цілей!

МУРИНСЬКА МОЛИТВА.

Муринська молитва, записана в полудневім Камеруні подорожником Марі-Полем Руо:

„Боже, вчини так, щоб сонце й дощ справедливо розділювали час поміж себе!"

„Боже, вчини так, щоб наші жінки були гарніші й ліпші від жінок усіх інших племен".

„Боже, вчини так, щоб наш слух без упину насолоджувався музикою і щоб наші ноги не приставали від танців".

„Боже, вчини так, щоб льви й інші лихі звірята любили мясо білих людей і щоб їх усіх зїли".

ЧЕХИ ПОСЕЛЮЮТЬСЯ В ОНТЕРІО.

В полудневім Онтеріо, в околиці Сарні, поселилися 60 чеських родин на фармах. Кожна родина прибула тут прямо з Чехословаччини, привозячи з собою тисячу долярів готівки на кожну родину, щоб задосытьучинити вимогам іміграційного закону. В тій околиці вже поселилось кількасот родин із Чехословаччини.

$1,300 НА НИЩЕННЯ ВОРОН І СОРОК.

Інтернаціональна організація, що зветься „Дакс Онлимитед", яка занимається охороною диких качок у Саскачевані, призначила разом $1,300 як нагороди за нищення ворон і сорок у Саскачевані. Нагороди для тих, що будуть про них старатися, будуть опиратися на скількості ніжок, предложених компетиторами. Ноги ворон і сорок мають бути висилані від 1. травня аж до 1. листопаду пакунковою почтою до Дакс Онлимитед у Ріджайні. Нагороди будуть виносити: перша $200, друга $100, третих буде 20 по $25, четвертих 20 по $10 і 50 по $5.

КНЯЗЬ ВИНДЗОР ЗАЦІКАВИВСЯ ДОЛЕЮ СВОГО ЗАМАХОВЦЯ.

Князь Виндзор, себто бувший король Едвард VIII., зацікавився дуже долею свого замаховця, Джорджа А. Мекмегона, котрий у 1936 р., коли князь Виндзор був іще королем, кинув пістолет під ноги коня, на якім їхав король у часі торжественної державної маніфестації на Конституцен Гил.

Згаданий МекМегон, що відсидів за свій учинок 13 місяців у вязниці, вийшовши на волю, написав до князя Виндзора дуже спочутливого листа. Це настроїло так дуже прихильно князя Виндзора до МекМегона, що поміг йому заложити свій власний бизнес і старається йому помагати в усім своїми впливами. Князь Виндзор заявив, що має бажання побачитися колись із МекМегоном і поговорити з ним особисто, а княгиня Виндзор має охоту побачитися колись із дружиною МекМегона.

ГРОШЕВІ ТОРБИ, ЩО СТРІЛЯЮТЬ.

Німець Гайкен з Ігнабрікен злагив торбу на гроші, яка при нападі сама стріляє та випускає з себе димову ракету. Тому, що торба показалася практичною, вже багато банків закупили для себе такі торби.

ЗАКОН ПРАЦІ ДЛЯ „СЛОНІВ".

Уряд індійської держави Траванкару видав новий закон, який реґулює працю... слонів. Головна святиня у Траванкарі мала 25 слонів, які крім участи в офіційних та релігійних парадах повинні були ще працювати, так сказатиб, надобовязково. Духовники святині віднаймали слонів приватним людям і таким чином беззахисні звірята не мали просто відпочинку.

Новий закон обмежує день праці слона до дванацятьох годин. Слон мусить мати відпочинок після безперервної праці. Закон наказує, що слона не вільно томити довшою дорогою як 10 миль (16 км.) денно. Устійнено теж вагу вантажу, який накладають на слонів.

ПАМЯТНИК М. ШАШКЕВИЧА У КАНАДІ.

Товариство „Рідна Школа ім. Маркіяна Шашкевича" дістало дозвіл від міської ради у Вінніпегу на побудування памятника українському греко-католицькому священикові, поетові о. Маркіянові Шашкевичеві, на трикутній площі між вулицями Юклид, Джервис і Мід. Площу місто відступило безплатно, лише з тим застереженням, що товариство має її прикрасити й удержувати в порядку.

Це буде перший того роду памятник у Канаді, як живий доказ вдячности пробудникові українського народу в Галичині в 100-ліття появи „Русалки Дністрової".

У 1914 році задумували вінніпегські українці поставити памятник Т. Шевченкові в 100-ліття його уродин, але на плянах і залишилося.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР ДІСТАВ НАГОРОДУ.

В музичних змаганнях провінції Квебек мішаний хор при українській православній церкві св. Софії в Монтреалі дістав нагороду П. В. МкКонела.

УЧИТЕЛІ ДОМАГАЮТЬСЯ ТИСЯЧУ ДОЛЯРІВ МІНІМАЛЬНОЇ ПЛАТНІ.

У Келґарі відбулася 21-ша річна конвенція албертійських учителів. На конвенції було приявних коло 1,300 учителів з цілої Алберти.

Ухвалені на конвенції резолюції відносяться до вчительських платень, установлення пенсії для вислужених учителів та до умов, які вчителі заключують зо шкільними трустисами. Щодо платень, то вчителі висказали побажання, щоб міністерство освіти назначило суму $1,000 як мінімальну платню для вчителів. Голова вчительської організації, д-р Лазерт, і секретар п. Барнет заявили, що платні вчителів є дуже низькі й невистарчальні, а дотого не виплачують їх учителям точно. Вони висказали осторогу, що низька платня вчителів буде мати як наслідок те, що в Алберті в скорому часі дасться відчути недостача кваліфікованих учителів.

ДАЙТЕ ЗМОГУ ЗАРОБИТИ ХОЧ НА КАРТОПЛЮ ДЛЯ ДІТЕЙ!

ЛЬВІВ. — Таке пищуть наші бойки з Топільниці в отвертім листі, видрукованім у „Ділі" (ч. 97), в якім описують дошкулювання польської влади в їхніх заходах зорганізувати молочне господарство в Топільниці і Лужку Горішнім у Турчанщині. Вони пишуть, що хоч „податки платять і рекрута дають", то навіть не можуть діждатися того, щоб їм дано дозвіл рятувати себе від голодової смерти. Сам староста приїжджає до Топільниці, коли там закладають „кулка шляхецке" і „навертають" українську шляхту на римо-католицький обряд. Зате на те, щоб оглянути нужду в селі, не приїжджає, хоч селяни складають те, що їм сказано зложити на кошти подорожі. В Турчанщині голод і нужда. До половини квітня згинуло там цього року внаслідок голоду 16,250 штук худоби, а яких 20,000 штук лежать у стайнях і не годні піднестися. Ніхто селян не ратує, і от вони самі взялися за порятунок. Та і з цього нічого не виходить, бо на перешкоді — польська влада.

ПРАЗНИК СВ. ЮРА.

ЛЬВІВ. — Українські часописи подають, як то польські поліції по селях остерігали селян, щоб не важилися йти до Львова на празник св. Юра. Та, не зважаючи на те, на празник зійшлися десятки тисяч народу, які привітали митрополита Шептицького гучними оплесками й окликами „слава". Митрополит благословив нарід з балькону.

ІЗ СТУДЕНТСЬКОЇ ТРАҐЕДІЇ.

ЛЬВІВ. — „Діло" подає, що в академічній санаторії в Закопаним помер студент фільософії Тарас Польовий, уроджений 1912 р. у Базарі. Пише, що це була „напричуд гарна й ідейна" людина, що провела „в холоді й голоді" найкращі дні молодости. Покійник жив у страшній нужді. Зправила йшов у голоді спати і зправила не мав зимою в що як слід зодягнутись. Вкінці почав хворіти на легені й попав у страшну нужду, бо не міг працювати. Далі пише „Діло" таке: „Без даху над головою — шукав його у собачій буді і кілька місяців собача буда була його захистом та тепло собачого тіла хоронило його від морозу. Річ просто неймовірна, мов видумана фантазією повістяра, що взявся описувати нужду української молоді". Вкінці переведено збірку і заходом милосерних одиниць та Порадні Матерей і Наукового Товариства ім. Шевченка вислано недужого до санаторії, але це вже молодого життя не врятувало. Польовий помер на сам наш Великдень серед людей чужих і байдужих.

ПОМЕР ВИЗНАЧНИЙ ЛІКАР І ГРОМАДЯНИН.

ЛЬВІВ. — Помер лікар д-р Евген Дурделло. Належав до найвизначніших лікарів. Прожив усього 42 роки. Був учасником боротьби в часі наших визвольних змагань. Потім студіював медицину у Празі. Всі іспити зложив з відзначенням та одержав від проф. Томи Масарика, президента чехословацької держави, відзначення „суб авспіціїс презіденціс" за пильність і спосібність. Своєю здібністю, наукою та поведінкою приносив честь українському студентству й українській іміґрації в Ч. С. Р. Покійник вславився лікарською діяльністю і науковою лікарською творчістю. Його статті, висилані до фахових лікарських журналів, звертали на себе загальну увагу.

РАХУЮТЬСЯ З НОВОЮ „НЕСПОДІВАНКОЮ".

ЛОНДОН. — Військові круги одержали певні відомості, що Німеччина концентрує воєнні сили близько чехословацької границі. Запитаний про це німецький уряд відповів, що це — звичайні військові пересунення, а нищо інше. Та, каже дехто, такі пересунення були також і в тім часі, коли заносилось на те, що потім сталося з Австрією.

ЛЯКАЮТЬ ОДИН ОДНОГО.

ПАРИЖ. — Мусоліні зачав збирати більші військові сили в Лівії. Ніби на маневри. А Франція почала робити подібне з фльотою. Стягає більші морські сили до берегів Тунісу. Також ніби на морські маневри.

ЖЕНЯТЬ ГІТЛЕРА.

РИМ. — Пускають сплітки, що нібито Гітлер, побачивши дочку італійського короля, Марію, залюбився в ній від першого погляду. І рішивсь одружитися з нею. Та офіційні круги заперечують це і вважають „сплітками". Та вони всеодно далі кружляють.

ПРОТИ СОВЕТІВ.

ОСЛЬО. — Советські професійні союзи (Профінтерн) хотіли стати членом Міжнародної Трейдюнійної Федерації. Та 16 голосів були проти цього, щоб їх приняти. За приняттям голосували заступники Мексика, Еспанії, Франції й Чехословаччини.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗАМІТНІ ВИБОРИ

У стейті Пенсилвенія відбулись минулого вівтірка правибори, які розійшлися широким відгомоном по всіх Злучених Державах. В усіх ґазетах, від Ню Йорку до Каліфорнії, від канадійської границі по Флориду, першою новинкою стали правибори в одному стейті юнії. Майже кожна ґазета говорить про ці вибори в своїх передовицях.

Ішло в цих правиборах про встановлення партійних кандидатів, що мали би прийти до тісніших, справжніх виборів. Головна боротьба оберталась коло уряду ґубернатора стейту Пенсилвенія та коло становища сенатора в конґресі. Згідно з американською політичною традицією, до виборів ішли властиво лише дві великі партії: Републиканська й Демократична. Републиканська Партія була довгі часи панівною в стейті Пенсилвенія, але при останніх перемогах Рузвелта й там перемагала звичайно Демократична Партія. Останніми часами в тім стейті видно було невдоволення з Демократичної Партії, чи політики президента Рузвелта, і Републиканська Партія збиралася скапіталізувати це невдоволення політично. Одначе нові проєкти Рузвелта про допомогу дітkненим новою кризою могли знову привернути симпатії до Демократичної Партії. В цей спосіб „новий розділ" став головною спірною точкою при цих виборах.

Та питання „нового розділу" розділило не тільки Демократичну Партію від Републиканської Партії, але й розбило кожну з них. У кожній великій партії одна частина заявлялася за „новий розділ", а друга — проти „нового розділу".

До цього спірного питання долучилося ще інше. На вибір кандидатів на номінацію мають у Пенсилвенії поважний вплив робітничі юнії, головно майнерська юнія. На чолі цеї юнії стоїть Джан Луіс, котрий тепер є теж головою Комітету Промислової Орґанізації, що стоїть за промислову форму орґанізації та за аґресивнішу політику юній. Він теж, кажуть, має наміри творити третю політичну партію: „національну робітничу партію". З ненависти до нього провідники Американської Федерації Праці попирали кандидатів, які не лише йшли проти кандидатів, приємливих для Луіса, але й виступали проти аґресивної юнійної акції.

Ситуацію комплікувало ще вмішання федерального уряду. У цьому не булоб нічого дивного, але тепер голова Демократичної Партії, Фарлі, йшов більше за інтересами своєї особистої політичної карієри, ніж за інтересом партії або уряду.

Вислід правиборів був такий, що потерпіли невдачу федеральний уряд і Рузвелтів „новий розділ", і Демократична Партія й Фарлі, і Джан Луіс, і Комітет Промислової Орґанізації, і плян „національної робітничої партії". Цілий край відгукується на цю подію, бо думає, що можливо такі настрої панують по решті краю.

На лихо, краєві прийдеться ждати кілька місяців, заки політики переконаються рішучо, як властиво йдуть народні настрої.

ВОЛИНІЗАЦІЯ ГАЛИЧИНИ

Та назва може видатися чудернацькою. Але вона нею не є. Хочу тут звернути увагу на новий „хвит" офіційної політики супроти Галичини.

Як відомо, основна ріжниця між Галичиною і Волинню була досі та, що в Галичині існували ще деякі (від часів Австрії) наші установи: культурно-просвітні, економічні і політичні. На Волині натомісць усі такі установи були спершу покасовані, а потім, як я вже про це писав, на їх місце позапроваджувано нібито українські, а в дійсності утраквістичні воєвідські: соймові клюби, „кулка млодзежи вейскєй", мішані кооперативи і т. п. — щоби позбавити українську стихію самостійного поступовання і незалежної політики.

Тепер цю систему, покищо злегка, намагаються запровадити і в Галичині.

Три удари, один за одним, упали на нашу суспільність у краю. Постановлено відібрати нам нашу спортову площу „Сокола Батька", куплену за складані роками дрібні сотики нашого вбогого населення. Рішено її відібрати, хоч у Львові є безліч усяких польських і жидівських площ! Дальше, закрито українське робітниче товариство „Сила", яке гуртувало наш пролетаріят і вже дуже гарно зачинало розвиватися. Нарешті розвязано Союз Українок з усіми його філіями на провінції і з цілою його пресою.

Ніхто не сумнівається, що це тільки **початок ґенерального наступу на ціле наше зорґанізоване в Галичині життя.** Рівночасно розвязують навіть „льояльні" Луги (деякі), куди вдерлися „небажані" і т. д. Але на тім не кінець. Деякі факти показують, що це тільки початок до зовсім нової ери, ери, з якої вже геть-геть давно Галичина вийшла...

І так, у ворожім до всього українського (хоч сповидно прихильнім йому) варшавським „Бюлєтині Польсько-українськім" (1. травня) читаємо таку нібито зовсім невинну замітку: „На засаді постанови львівського воєводи втягнено до реєстру товариств і союзів стоваришення під назвою **„Християнський польсько - український Союз"** з осідком головного заряду в Дрогобичі. Терен діяльности: воєвідства львівське, тернопільське і станиславівське. Ціль товариства: охорона і ширення засад християнської релігії, старатися про згідне співжиття і згідну співпрацю поляків з українцями, спільна праця поляків і українців на полі суспільнім, господарськім і культурнім. Засоби діяльности: співучасть членів у богослуженнях і в державних торжествах, плекання любови до вітчини і громадянських чеснот, уладжування відчитів і балачок, утримування польсько - українських читалень, улаштовування відповідних курсів, забав і польсько - українських театральних вистав, польсько - українських хорів, вечерниць і спільних екскурсій, закладання дитячих садків, позичкових кас, кооператив і т. п."

Невинне? Та тому, хто розуміється на місцевім житті, добре видно, до чого ця перша „ластівка" змагає. Вона змагає до утраквізації цілого нашого національного життя, до повільного **знищення наших кооператив, наших дитячих садків, наших бібліотек і театрів** і т. і. Щоб натомісць запровадити, до часу, спільні установи, а потім накинути їм чисто польський характер... Коротко: ціллю цього союзу є почати волинізацію нашого життя в Галичині.

Відразу все покасувати — не випадає, та й не піде. Пробують. Удалось одно, пробують друге. Вдалося друге, пробують третє і т. д. Але зовсім лишити пустку на місці позакриваних орґанізаційних осередків — теж не йде. Тому, щоб заспокоїти орґанізаційну тугу й потреби нашої людности, видумують спільні, утраквістичні установи, яких одинокою метою є очевидно винародовлення українського елементу.

Так представляється останнє посунення польської політики на наших землях у Галичині. Новий „курс" щойно почався. Але треба на нього вже відразу звернути увагу, поки не пізно.

ГІТЛЄР В ІТАЛІЇ

(З мого римського щоденника).

I.

В чеканні...

Чекаємо... Чекає Рим. Чекають Неаполь і Фльоренція. Чекає ціла Італія.

А проте, може бути, що я помиляюсь і вживаю не те слово, що його треба би було вжити, бо в понятті „чекання" є щось пасивне: десь відбуваються якісь події, десь на обрію вже громадяться хмари, дись уже пересмикуються сліпучі блискавки, а ледаща пасивність, що не знає, на яку ногу ступити, вважає за краще — **чекати...** Аж поки над самою головою не загуркотить; от тоді вже буде видно, чи треба хреститися, чи перед чортом свічки запалювати.

Ні, не так чекають в Італії. Вже від місяця відділи робітників працюють в день і в ночі. І навіть у свята! І навіть у фашистівські суботи! І тепер, коли тільки три дні відділюють нас від приїзду Гітлєра до Риму, можна вже бачити наслідки цієї роботи. В Римі, в Неаполі, в Фльоренції цілі вулиці цілковито змінили свій вигляд. Не кажу вже про брук, що його вигладжено й вирівняно, наче паркет (оповідають, що в Фльоренції, де стан вулиць був не дуже блискучий, заборонено було впродовж місяця навіть переноситися з помешкання на помешкання, бо колиб не було заборонено, то... фактично всеодно ніхто не міг би переїхати й перевезти свої речі), але й фасади домів цілковито перемальовано, а то й перебудовано, електричне освітлення подвоєно, а то й потроєно, та ще й до того додано освітлення ґазу, що горітиме живим полумям у величезних римських канделябрах та триногах староримської форми. Сотки їх розставлено здовж вулиці Триюмфів та вулиці Імперії, що ними Гітлєр віздитиме до Риму.

Вчора ввечері я пройшов тих пять кільометрів, які відділюють новий остієнський двірець вибудуваний **спеціяльно** для приїзду Гітлєра, від королівської палати, де він житиме підчас свого побуту в Римі, і мушу визнати, що цей прохід був одним із найфантастичніших, які я колинебудь робив у свойому житті. Ніби нараз я перенісся з реального життя в світ казки, в світ оперних персонажів, в світ сценічних барвнокольорових ефектів. Італійці — надзвичайні декоратори. Вони мають почуття ліній і барв, виплекані тисячлітньою культурою й традицією великих мистців пензля та різця.

І мені було шкода, що майже ніхто з українців не приїхав до Риму на час перебування Гітлєра. Бо ще ніякий король не зазнавав ніде такої гостини, яку приготували італійці творцеві нової німецької імперії. Пятьсот пятьдесять журналістів — з них триста чужинецьких кореспондентів — подаватимуть з дня на день світові свої враження з тутешніх церемоній; між ними тільки **один** український журналіст офіційно представлятиме укрнаїнську пресу. Сумний показник того стану, в якому опинилася наша нація.

Нема ніякого сумніву, що українська справа буде обєктом німецько - італійських переговорів у Римі. І то як у цілому, так і особливо в тій її частині, що відноситься до Чехословаччини. Бо питання Чехословаччини — найактуальніша справа европейської політики. Загально поширюється думка, що Німеччина хотілаб забрати й судетських німців для дальшого ствердження німецької соборности. У звязку з цим усі ті, що люблять чужими руками витягати каштани з вогню, починають висуватися в першу лінію і вимагають своєї частки зо шкіри ще не вбитого ведмедя. Польща й Угорщина досить недвозначно натякають на потребу мати спільну границю, яку можна осягнути тільки шляхом переходу до одного з цих двох чеських сусідів нашого українського Закарпаття.

Та Анґлія в цій справі думає щось інше. Правда, вона не думає братися за зброю за прегарні очі Чехословаччини (що зрештою не видаються такими вже дуже гарними), як то обіцяє („обіцянка—цяцянка!") зробити Франція, але всетаки й не хотілаб, щоб Чехословаччину розхапали хижі сусіди. І тому вона висуває проєкт швайцаризації. Чехословаччина повинна зробитися другою, щодо свого устрою, Швайцарією. Цей проєкт зустрів признання в Франції і зустрічає признання в Італії. Згідно з цим проєктом, усі національні меншини повинніб сформувати автономні одиниці, що створилиб разом федераційну републику, на зразок Швайцарії, де всі національності мають рівні права і кожна вирішує свої національні справи окремо на своїй національній території, а спільно — спільні справи федерації.

Чехам шкода втратити свою переважну, скажу впрост, панівну ролю, що вони її відограють у чехословацькій багатонаціональній републіці. Але тільки щире переведення в життя цього анґлійського проєкту моглоб урятувати Чехословаччину від найтраґічнішої долі, що їй загрожує. Бо зрештою Німеччині Гітлєра залежить не стільки на тому, щоб **усі** німці були **формально** в границях німецької імперії, як на тому, щоб усі німці по всіх усюдах почували себе рівнорядними громадянами і **німцями.** Отже нема сумніву, що колиб судетські німці почали відогравати в Чехословаччині таку саму ролю, — відповідно, розуміється, до своєї скількости й культурно-інтеліґентної ваги — яку швайцарські німці відограють у Швайцарії, складеної з чотирьох рівноправних націй, то Німеччині Гітлєра не булоб ніякої рації йти на конфлікт з Францією, а можливо, що й з Анґлією, і марно витрачати в цей спосіб свої сили. Перетворення Чехословаччини в федераційну републику швайцарського зразку забезпечилоб Німеччину від можливости існування на чеській території московського або французького пляцдарму і забезпечилоб також **дійсно вільний** розвиток усіх національних культур, у тому числі й української.

З нашої, української, точки ми можемо також щиро повитати цей плян, бо хоча чехи й обдаровували нас такими дуже милими й приємними дарунками, як останній нечуваний плебісцит про шкільні підручники, проте не жадаємо чеської траґедії а, навпаки, хочемо знайти з чехами такий спосіб співжиття, який дозволив би нарешті закарпатським українцям жити повним національним життям.

Але для цього перша передумова: відчуття з боку самих таки, закарпатських українців необхідности бути **українцями, тільки українцями.** А це відчуття мусить привести в першу чергу до **масового виходу української інтеліґенції і селянства з чеських та словацьких партій** та створення єдиної національної орґанізації.

Відродження Німеччини почали сім людей, а тепер за ними стоять сімдесять міліонів. Треба вміти **почати.** Бо започаткування, як сказав один латинський поет, це вже половина праці. А головне, започаткування — це вже не пасивне чекання того, що можуть принести події, але **активна підготова до гідної зустрічі** тих подій і до витворення цілком нової ситуації.

Евген Онацький, Рим.

ТАНЕЦЬ ДЕРВІШІВ ПРИ ЖЕРТВЕННИХ ВОГНЯХ

(1)

Шаління маляйців у „днях жерти". — Ніч жаху на Яві. — Залога десятьох голяндців проти тисяч розфанатизованих туземців. — При звуках бубнів, флетів і реліґійних пісень із вогненними горшками.

— Мені чогось так від учора здається, начеб щось висіло в повітрі, — сказав поручник Ван Бурен. — Одначе не розумію, що це. Маю якесь таке неприємне враження! Можливо, що виною тут нинішня спека. Поправді нічого не змінилося, а всеж я маю якесь таке враження, начеб щось приготовлялося, щось таємне, грізне. Що ви про це думаєте, десятнику?

Старий десятник королівської голяндської служби притакнув головою. Він служить на Яві вже майже трицять літ, тому знає цей острів, його населення і його життя. Тому кожний старшина, якого висилали до цієї малої станиці як команданта, зробив добре, коли в усьому поступав згідно з радами досвідченого вояка.

Старий вояк подивився спокійно на свого команданта і говорив:

— Так, пане поручнику, цеж зближаються „дні жертви".

— „Дні жертви"? Що це таке? Це якісь свята дикунів?

Свято „днів жертви".

— У „днях жертви" святкують туземці обявлення Будди. Тутешні люди спокійні, та як зближається це їх свято, попадають у якусь реліґійну екстазу, що завершується справжнім шалом. Стають кровожадні, що в інші дні в цих людей небувале. Їх „духовники" роблять усе можливе, щоб піддержати вже майже погасаючий вогник і бунтують своїх земляків проти всього, що не є їх віри. Таке повторюється що року. Ми супроти того безсилі і мусимо бути вдоволені, коли з такого діявольського танку вийдемо лише з синяками.

— Таж тутешні люди є магомеданці? Щож тому моглиб мати спільного з Буддою?

— Іслям ісповідують вони лише назверх, пане поручнику, лише про око. В серці вони всі фанатичні буддійці. Цілий рік скриваються з тим і ніхто й не здогадується, що вони в душі іншого віроісповідання. Та як уже зближається свято „днів жертви", пробуджується в них прадавня дикість. І кров тече струями. І так воно що року.

— І нема на те ніякої ради? Як можна бути таким слабим супроти них? Навіщож тут маємо скорострілі? Чи маємо перед тими боягузами ховатися наче критиці? Чейже так не думаєте, десятнику?

Старий десятник глянув поважно на молодого старшину.

— Я тут не маю що приказувати, пане поручнику — сказав спокійно. — Всеж уважаю моїм обовязком звернути вам увагу: Хто лише в такий час зважився би їм станути на дорозі, згинув би, його розтопталиб, розшарпалиб. Найкраще зробимо, коли не будемо їм перепиняти. За день-два все скінчиться, вони знову злагідніють і станутъ боязкі, як усе.

Твердиня в ліску.

— Щож нам робити? — спитався поручник старого десятника.

— Нічого, пане поручнику, попросту нічого. Все треба оставити самому собі, хай діється по своїй волі. Плянтатори тутешні мають уже досвід і забираються в таку пору до Батавії або аж до Сурубаї; там вони зовсім безпечні. Це дуже розумно, бо як буря вспокоїться, могтимуть усі плянтатори вернутися спокійно на свої плянтації. Вони й не говорять про все те багато, бо знають тутешній нарід.

Десятник вказав на невеличкий камяний домик, що стояв на краю непрохідного ліску тернистих пальм і кафрових кущів.

— Бачите, онтам наша твердиня. Тут у вартівні розюшена юрба роздерла би нас; там будемо безпечні, будемо могти там не лише перечекати, а навіть і боронитися, колиб розшаліла юрба схотіла нападати на нас. Цей домик задля того і побудували як твердиню. Із двох боків охороняють його тернисті кущі, що крім того переплетені колючим дротом, тому вони туди не продістануться. Маємо теж два скорострілі, та я тим ще не кажу, щоб ми ними мусіли користуватися, бож можливо, що до бою взагалі не дійде. Всеж не забувайте, пане поручнику, що нас тут лише горстка, а нас можуть окружити не тисяча, а десятки тисяч фанатиків, наче бурхливі морські хвилі. Чуєте цей гук? Мені здається, що цей діявольський танець уже починається.

Пекольний рев дикунів.

В далечі чути було крики багатьох голосів, що все наближалися скоро. Поручник ще не міг рішитися, що йому діяти, як зявився відділ пів нагих людей, що пересувався помало на рівнині. Попереду відділу підскакували кілька дивовижних постатей. Подобали радше на якісь ґротескові постаті з казок, ніж на людей. Час від часу ступали чвірками, або дико скакали вперед. Тіла їх були обвішані найріжнішими амулетами, лиця мали натерті жовтою глинкою і ріжними барвами, що зовсім не виглядали на людські. В руках мали тарахкала, якими зчинювали пекольний тарахкіт.

Пронизливими голосами говорили молитви, які юрба за ними повторювала в такомуж ритмі.

— Це ревучі дервіші — сказав десятник до поручника. Вже крайня пора для нас!

І, не ждучи приказу свого начальника, кинувся до другої кімнати та скрикнув що сили: „Всі у лісок! Чарівницький танець зачинається!"

Вояки були вже в поготівлі, мали все приготовлене: два тяжкі скорострілі, бочівочки набоїв, коновки з засобами води, мішки з харчами і світляні ракети. В одну мить усі вісім вояків схопили свої кріси, взяли на плечі засоби та мерщій поспішили за десятником у лісок.

Окружені в твердині.

То поправді був лише невеличкий домок, одначе побудований дуже сильно з великих тесаних каменів, тож міг боронитися перед сильним нападом. Крім просторої фронтової кімнати, позаду була ще одна менша кімната, що служила за склад. Вікон не було, були лише вузькі отвори — бійниці. Двері з могутніх бальків, побиті сильними залізними плитами, завішені на безпечних завісах. Стіжковатий дах покритий також сильною бляхою.

— На якийсь час ми тут безпечні, — сказав десятник і глибоко відітхнув, коли зсередини старанно замкнув двері і засунув крім того сильну засуву. Тепер поставити скорострілі у бійницях, приготовити набої. День чи два можемо тут жити зовсім вигідно; довше ця комедія і так не буде тревати. З обох боків будемо все на стійці. Доки не стемніється, не маємо чого боятися.

Тимчасом на дворі був уже великий рух і гамір. Темношкірі молодці, що на головах мали фантастичні, дуже високі прикраси, на лицях страшні маски, а тіло обвішане безчисленними хрестиками, вганяли наче навіжені поміж юрбами, або посеред менших гуртків і виводили реліґійні танці.

Інші до того концертували на величезних „будженґах", незугарних деревляних бубнах і довжезних бамбусових флетах. Був це діявольський рев, а всеж була це і музика якогось дивного ритму. Слухачі підхоплювали цей ритм, він їх запалював до диких танців. Їх слабі, худощаві тіла до танцю потрясалися, ритмічно хвилювалися і здрігалися в дикому опянінні.

(Кінець буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА КВІТЕНЬ 1938 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	735.72	172.	43.63
2.	189.01	173.	86.30
3.	114.40	175.	193.78
4.	81.39	176.	207.83
5.	219.67	177.	131.17
6.	49.33	178.	111.50
7.	233.72	179.	211.99
8.	220.60	180.	36.07
9.	154.98	181.	122.06
10.	191.33	182.	177.37
11.	87.73	183.	217.44
12.	136.21	184.	16.13
13.	90.40	185.	82.84
14.	14.28	186.	64.29
16.	79.26	187.	37.90
17.	36.30	188.	54.72
18.	121.90	189.	18.57
19.	8.38	190.	34.58
20.	215.11	191.	140.53
21.	133.31	192.	147.55
22.	75.46	193.	109.71
23.	45.71	194.	37.34
24.	116.11	195.	52.57
25.	122.08	196.	52.22
26.	35.75	197.	37.52
27.	60.36	199.	32.02
28.	121.87	200.	205.49
29.	163.93	201.	45.32
30.	138.74	202.	39.67
32.	33.27	203.	92.42
33.	108.54	204.	956.36
34.	64.61	205.	22.97
36.	139.98	206.	478.49
37.	113.11	207.	78.21
38.	231.08	208.	30.28
39.	142.21	209.	77.51
40.	23.36	210.	67.89
41.	24.69	211.	187.07
42.	180.53	212.	64.66
43.	50.93	213.	337.43
44.	130.85	214.	41.07
45.	261.39	215.	28.60
46.	29.91	216.	34.44
47.	50.49	217.	434.26
48.	51.07	218.	261.40
49.	17.96	219.	162.57
50.	164.39	220.	176.89
51.	60.91	221.	538.34
52.	90.58	222.	16.73
53.	98.93	223.	307.45
54.	98.86	224.	29.34
55.	51.51	225.	13.86
56.	161.76	226.	62.41
57.	164.26	227.	45.37
58.	154.62	228.	70.57
59.	167.42	229.	195.32
60.	35.80	230.	241.26
61.	26.60	231.	18.32
62.	108.34	232.	59.29
63.	315.56	234.	165.04
64.	98.04	235.	133.50
65.	251.75	236.	165.33
66.	106.22	237.	241.36
67.	190.81	238.	197.81
69.	136.60	239.	303.50
70.	272.85	240.	100.47
71.	15.58	241.	84.79
72.	62.89	242.	144.10
73.	99.62	243.	66.08
74.	30.46	244.	25.84
75.	129.25	245.	102.93
76.	314.09	246.	61.00
77.	178.84	247.	202.35
78.	110.62	248.	64.98
79.	17.76	249.	41.18
80.	47.81	250.	16.59
81.	142.49	251.	233.68
82.	66.46	252.	87.85
83.	393.81	253.	83.24
84.	52.94	254.	117.59
85.	154.42	255.	77.98
86.	229.84	256.	57.84
87.	184.80	257.	40.53
88.	18.71	258.	30.72
89.	26.97	259.	208.43
90.	287.97	260.	62.12
91.	337.08	261.	12.14
92.	22.82	262.	69.53
93.	55.89	263.	58.12
94.	387.72	264.	77.68
95.	44.24	265.	38.53
96.	136.50	266.	175.07
97.	207.03	267.	101.99
98.	132.58	268.	111.06
99.	193.64	269.	33.96
100.	97.44	270.	220.86
101.	42.56	271.	84.54
102.	567.90	272.	41.34
103.	113.96	273.	179.84
104.	249.53	274.	184.49
105.	207.07	275.	91.48
107.	84.25	276.	353.62
108.	110.85	277.	195.03
109.	129.95	278.	42.92
110.	7.07	279.	16.14
111.	38.35	280.	200.50
112.	325.78	281.	104.81
113.	69.59	282.	226.13
114.	52.31	283.	133.32
115.	9.53	284.	79.64
116.	52.25	285.	25.37
117.	118.22	286.	38.59
118.	72.57	287.	11.67
119.	36.35	288.	236.97
120.	172.16	289.	32.74
121.	155.95	290.	74.73
122.	72.43	291.	370.08
123.	191.60	292.	568.42
124.	108.78	293.	48.32
125.	77.31	294.	42.97
126.	89.23	295.	171.81
127.	173.23	296.	547.50
129.	35.98	297.	26.95
130.	377.79	298.	103.72
131.	17.78	299.	72.12
132.	157.37	300.	137.87
133.	227.37	301.	159.38
134.	99.39	302.	10.11
136.	183.31	303.	65.78
137.	191.39	304.	89.13
138.	63.15	305.	67.37
139.	97.47	306.	31.25
140.	82.98	307.	31.50
142.	124.86	308.	115.52
143.	136.33	309.	39.94
144.	33.74	310.	82.79
145.	51.45	311.	19.26
146.	183.82	312.	70.00
147.	431.54	313.	10.72
148.	31.89	315.	24.25
149.	106.44	316.	276.18
150.	41.81	317.	90.12
151.	118.97	318.	136.63
152.	75.00	319.	58.58
153.	9.37	320.	119.98
154.	39.08	321.	88.59
155.	523.14	322.	56.07
156.	110.29	323.	69.93
157.	12.19	324.	164.69
158.	225.44	325.	106.44
159.	65.33	326.	125.00
160.	120.86	327.	45.22
161.	192.35	328.	24.47
162.	40.59	329.	17.68
163.	111.15	330.	133.69
164.	142.48	331.	42.35
165.	111.94	332.	83.91
166.	50.27	333.	105.79
167.	168.62	334.	257.48
168.	194.90	335.	64.48
169.	44.87	336.	225.82
170.	221.71	337.	33.19
171.	60.81	338.	303.26

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
339.	100.35	367.	341.71
340.	21.26	368.	27.44
341.	28.84	369.	226.93
342.	188.20	370.	264.98
343.	36.14	371.	196.90
344.	82.65	372.	39.29
345.	100.96	373.	40.28
346.	11.05	374.	47.54
347.	111.30	375.	100.19
348.	10.55	376.	23.92
349.	62.12	377.	15.44
350.	118.63	378.	28.00
351.	45.59	379.	80.13
352.	88.38	380.	40.82
353.	31.50	381.	29.50
354.	17.33	383.	173.90
355.	64.62	384.	37.45
356.	20.20	385.	264.88
357.	54.23	386.	28.66
358.	54.85	387.	31.26
359.	92.30	388.	162.85
360.	14.29	390.	72.01
361.	1,347.98	392.	24.01
362.	61.88	396.	100.87
363.	106.53	400.	78.29
364.	444.17	401.	41.32
365.	99.29		

З місячних вкладок нових родів обезпечення $46,950.85

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	24.00	225.	14.54
2.	4.29	230.	3.81
3.	2.42	234.	22.67
8.	4.41	237.	2.68
19.	1.58	243.	18.23
20.	74	245.	3.08
28.	28.07	257.	3.87
30.	22.64	262.	1.41
33.	7.91	268.	2.93
37.	17.20	274.	1.49
39.	27.72	275.	18.25
65.	13.02	276.	3.54
69.	3.32	277.	2.02
70.	3.80	278.	1.15
83.	5.72	282.	3.55
90.	13.43	283.	1.53
101.	2.84	284.	3.37
102.	4.96	286.	37.75
108.	8.61	288.	2.40
112.	6.53	292.	2.87
117.	4.46	298.	3.05
125.	3.61	305.	8.31
127.	5.65	312.	2.26
134.	1.49	316.	1.41
139.	2.35	321.	5.01
142.	11.64	322.	1.31
143.	11.25	328.	2.01
147.	28.16	331.	4.74
151.	6.04	334.	2.28
161.	2.98	335.	6.34
170.	12.93	336.	7.99
181.	1.57	342.	23.24
185.	6.68	345.	2.65
189.	6.60	349.	5.24
194.	81	358.	1.62
206.	5.45	361.	3.40
208.	2.48	367.	3.51
209.	4.26	370.	15.72
216.	14.85	371.	1.30
217.	2.74	384.	28.93
221.	6.23	388.	17.47

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$ 644.37
Разом з місячних вкладок	$47,595.22
Процент від бондів і стаків	1,313.04
Процент від морґеджів	3,424.04
Процент від позичок	1,390.87
Звороти виплаченої нагороди зо старшого департаменту за дітей	1,230.00
Сплати морґеджів	2,838.58
Сплати позичок	2,335.00
Зворот позички до народного фонду	20.00
Зворот виданих грошей на спортову акцію	75.00
Перенос резерви за членів переписаних зо старого до нових родів обезпечення в 1937 р.	681.00
Уневажнені нагороди секретарям відділів	28.22
Уневажнені нагороди предсідникам і касієрам за нових членів	10.00
Уневажнена нагорода за нового члена	3.00
Уневажнена нагорода лікаря за нового члена	2.00
Перенесено надвишку відсотків зо сирітського до адміністраційного фонду за 1933, 1934, 1935, 1936 1937 р. згідно зо статутом організації на суму	19,479.79
Зворот відсотків від інвестицій з нових родів обезпечення до старого посмертного і резервового фонду за 1937 рік.	3,837.68
Перенесення резерви з посмертного і резервового фонду старого роду обезпечення до нового посмертного фонду за 1937 рік	2,484.20
Рент від реальностей У. Н. Союзу за квітень 1938	12,833.50
Разом	$99,581.14

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1 Шарщонь Петро	$ 2,000.00
в. 1 Басалиґа Гнат	1,000.00
в. 3 Пелещак Ваньо	500.00
в. 28 Прокович Йосиф	1,000.00
в. 65 Світлик Олекса	1,000.00
в. 73 Свідер Михайло	750.00
в. 162 Поташ Стефан	1,000.00
в. 170 Жарський Іван	1,000.00
в. 191 Марунчак Яків	500.00
в. 209 Мурдза Матвій	1,000.00
в. 213 Могила Василь	1,000.00
в. 218 Падучак Григорій	1,000.00
в. 270 Кіраш Андрій	700.00
в. 288 Бобеляк Анна	1,000.00
в. 367 Когут Дмитро	1,000.00
в. 371 Романків Теодор	1,000.00
в. 388 Верещак Стефан	1,000.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	1,018.31
Зворот відсотків від інвестицій	3,837.68
Перенесення резерви за переписаних членів 1938 р.	681.00
Перенесення резерви за 1937	1,204.34
Зворот відсотків від позички	1.98

Виплати з фонду резервового:

Перенесення резерви за 1937 рік	1,279.86

Виплати з фонду запомогового:

в. 5 Гнатишак Василь	25.00
в. 7 Ціркот Лешко	25.00
в. 7 Качмер Фред	35.00
в. 9 Панкевич Андрій	50.00
в. 16 Бреґа Анна	35.00
в. 20 Гевко Микола	35.00
в. 28 Драгущак Михайло	35.00
в. 28 Бичко Анна	35.00
в. 30 Величко Розалія	25.00
в. 42 Непик Теодор	50.00
в. 59 Левкович Петро	35.00
в. 104 Гаврилко Марія	35.00
в. 109 Мороз Олекса	35.00
в. 112 Старинчак Катерина	25.00
в. 121 Яворський Стефан	35.00
в. 121 Кубітович Петро	35.00
в. 126 Низьодик Антін	35.00
в. 127 Яблонський Василь	35.00
в. 145 Олійник Микола	35.00
в. 150 Соколовський Дмитро	35.00
в. 156 Артимко Яків	35.00
в. 164 Пипяк Іван	35.00
в. 167 Унисько Софія	25.00
в. 201 Маценка Петро	25.00
в. 202 Кісак Анна	30.00
в. 223 Пельчак Іван	50.00
в. 223 Стецула Василь	50.00
в. 227 Цап Петро	35.00
в. 230 Мисливий Іван	30.00
в. 234 Сапса Микита	50.00
в. 235 Невойда Павліна	25.00
в. 237 Косенюк Михайло	35.00
в. 269 Чорнокролюк Катер.	25.00
в. 272 Кравчук Володимир	50.00
в. 280 Цистон Іван	25.00
в. 293 Вальорна Анна	25.00
в. 320 Івахів Олекса	35.00
в. 324 Коцюк Михайло	50.00
в. 335 Ярема Андрій	50.00
в. 339 Палко Іван	35.00
в. 361 Чернецький Панько	50.00
в. 361 Добрянський Іван	75.00
в. 361 Дубик Прокіп	50.00
в. 361 Панчишин Теодор	35.00
в. 364 Лопушанський Іван	31.00
в. 385 Кошляк Гавриїл	50.00
в. 390 Селеман С. Антін	50.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 10 Чорненький Григорій	85.20
в. 26 Фільо Михайло	144.50
в. 28 Семанцьо Михайло	198.40
в. 38 Питель Іван	63.53
в. 301 Пікульський Микола	500.00

Інші виплат з сирітського фонду:

Перенос надвишки відсотків до адміністраційного фонду	19,479.79

Виплати з фонду народного:

Обеднання на видавництва згідно з ухвалою гол. річного засідання	750.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Нагороди секретарям відділів У. Н. С. за 1-ший квартал 1938 р.	4,834.57
Українська Пресова і Книжкова Спілка за орган	3,595.00
Платня головного уряду	825.00
Українська Пресова і Книжкова Спілка за праці і друки	561.70
Рент за офіс У. Н. Союзу	500.00
Платня помічних сил	366.47
Нагорода за нових членів	348.00
Спортова акція при відділах У. Н. Союзу	345.50
Лікарі за нових членів	248.50
Кошти подорожі і репрезентації	168.00
Справи правні при інвестиціях	135.00
Видатки канцелярійні, почта телефон і т. п.	98.85
Справи правні при виплаті посмертних запомог	95.70
Направи машин	54.29
Офісові прибори	26.50
Стейт за лайсенс	25.00
Печатки для відділів	15.50
Нагорода предсідникам і касієрам за нових членів	2.25
Податок, вода, опал, світло і інші виплати на реальностях	4,512.66

Інвестиції:

Позички членам на грамоти нових родів	10,178.00
Разом	$74,382.08

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем березня 1938 остала	$252,742.91
Прихід за квітень	99,581.14
Разом	$352,324.05
Розхід за квітень	74,382.08
Готівка з кінцем квітня 1938 р. остається	$277,941.97

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 277,941.97
Морґеджі	1,224,193.53
Бонди	1,328,787.02
Реальности	1,131,401.14
Позички	512,554.47
Разом	$4,474,878.13

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$3,746,580.78
Фонд запомоговий	76,860.59
Фонд адміністраційний	145,472.14
Фонд конвенційний	12,367.38
Фонд народний	2,387.51
Contingent Fund for protection of investments	226,724.25
Фонд резервовий	11,731.80
Фонд посмертний старого роду	66,075.42
Фонд сирітський	186,678.26
Разом	$4,474,878.13

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Ловецьке оповідання.

В товаристві оповідає один із наших загорілих мисливих свої незвичайні пригоди, що їх усі слухають із захопленням.

— Найцікавішу пригоду пережив я одного дня в Канаді, куди я їздив на дикі качки. Того дня було жахливо зимно і я прийшов над велике озеро, покрите докладнісінько на цілому просторі дикими качками, які ногами попримерзали до озера.

— Ну, і що ви зробили? — кликнув хтось зацікавлений.

— Я вистрілив — і качки підлетіли догори та забрали з собою ціле озеро.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	15.73	107.	2.30
2.	10.45	108.	3.15
3.	2.30	109.	4.73
4.	67	112.	9.70
5.	6.30	113.	67
6.	3.65	114.	1.60
7.	8.75	116.	3.40
8.	10.80	117.	1.35
9.	10.35	118.	2.25
10.	1.58	120.	10.15
11.	12.03	121.	8.55
12.	1.35	122.	2.30
13.	1.12	123.	9.83
14.	1.50	124.	5.62
16.	1.60	125.	6.75
18.	1.15	126.	3.38
20.	9.90	127.	7.00
21.	9.90	129.	75
22.	1.15	130.	5.18
23.	90	132.	4.75
24.	8.00	133.	1.80
25.	70	136.	14.18
27.	70	137.	6.30
28.	7.20	138.	3.15
29.	11.25	139.	2.50
30.	16.66	140.	6.30
33.	14.40	142.	8.80
34.	1.58	143.	4.40
36.	4.28	144.	2.28
38.	4.05	145.	6.55
39.	5.40	146.	9.68
40.	1.58	147.	24.30
42.	4.50	148.	2.93
43.	3.40	149.	3.38
44.	8.10	150.	75
45.	9.22	151.	7.20
47.	2.95	152.	1.40
48.	2.70	154.	90
50.	7.20	155.	19.60
51.	45	156.	4.30
52.	2.28	158.	11.48
53.	2.25	159.	3.15
54.	4.90	160.	1.25
55.	3.15	161.	3.75
56.	8.10	162.	1.15
57.	4.35	163.	3.25
58.	7.42	164.	18.70
59.	10.15	165.	15.30
60.	90	167.	5.40
61.	1.58	168.	4.30
62.	4.05	169.	70
63.	12.38	170.	6.75
64.	5.85	171.	14.40
65.	6.00	172.	3.50
66.	90	173.	3.55
67.	5.17	175.	6.05
69.	2.25	176.	10.45
70.	5.40	177.	1.13
71.	1.00	178.	3.38
72.	2.65	179.	5.85
73.	90	180.	3.60
74.	45	181.	70
75.	3.15	182.	3.83
76.	12.15	183.	4.27
77.	8.12	185.	3.25
78.	2.13	186.	3.00
79.	45	187.	45
80.	2.65	188.	2.75
81.	5.40	189.	1.15
82.	3.05	191.	3.40
83.	12.40	192.	4.73
84.	1.35	193.	2.70
85.	18.25	194.	1.35
86.	7.20	196.	25
87.	6.98	197.	45
88.	1.13	199.	68
89.	1.58	200.	11.70
90.	13.95	201.	3.83
91.	12.60	204.	84.60
92.	1.00	205.	3.45
93.	1.35	206.	12.15
94.	11.95	207.	2.04
95.	3.60	208.	25
96.	11.25	209.	70
97.	5.85	210.	1.58
98.	3.80	211.	8.10
99.	9.90	212.	90
100.	1.00	213.	8.33
102.	23.85	214.	1.35
103.	2.47	217.	6.53
104.	7.00	218.	6.30
105.	9.90	219.	3.83

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
220.	7.43	308.	1.35
221.	17.55	309.	50
223.	26.55	310.	1.80
227.	90	311.	25
228.	2.95	312.	5.18
229.	3.20	315.	25
230.	7.00	316.	7.43
231.	2.48	317.	3.38
232.	2.95	318.	4.28
234.	13.05	319.	12.85
235.	2.03	320.	4.50
236.	67	321.	3.60
237.	5.40	322.	25
238.	8.90	323.	2.50
239.	4.50	324.	3.00
241.	1.80	325.	4.28
242.	3.25	326.	3.15
243.	5.63	327.	1.43
244.	1.58	328.	45
245.	4.95	329.	50
246.	1.58	330.	7.65
247.	9.00	331.	75
248.	1.50	332.	3.60
251.	9.40	333.	5.65
252.	7.65	334.	6.43
253.	2.20	335.	1.00
254.	9.23	336.	7.98
255.	1.15	337.	25
256.	25	338.	14.85
257.	1.35	339.	3.82
258.	5.62	340.	1.35
259.	7.43	341.	4.05
260.	6.25	342.	8.10
261.	1.75	344.	2.03
262.	90	345.	4.30
263.	2.05	346.	1.35
265.	1.35	347.	5.65
266.	1.13	348.	90
267.	3.38	349.	90
268.	5.18	350.	90
269.	90	351.	68
270.	9.70	352.	4.75
271.	1.80	354.	90
272.	1.80	355.	1.35
273.	1.35	356.	85
274.	4.95	357.	1.60
275.	3.83	358.	2.50
276.	12.15	359.	6.07
277.	11.70	361.	25.45
278.	1.80	362.	6.75
279.	1.58	363.	9.23
280.	11.95	364.	16.00
281.	6.75	365.	1.80
282.	8.50	367.	4.35
283.	4.50	368.	50
284.	1.60	369.	12.60
285.	50	370.	4.75
286.	2.93	371.	8.55
287.	1.12	373.	1.80
288.	9.35	374.	2.70
290.	1.80	375.	3.15
291.	65.03	376.	25
292.	18.72	378.	1.58
293.	1.35	379.	4.73
294.	1.12	380.	3.60
295.	2.03	381.	1.12
296.	15.75	383.	9.25
297.	2.05	384.	5.80
298.	70	385.	7.20
299.	2.25	386.	3.85
300.	3.83	388.	8.78
301.	4.50	390.	6.75
303.	3.15	392.	1.35
304.	90	396.	2.85
305.	3.38	400.	10.70
307.	20	401.	90

З місячних вкладок від членів	$1,816.96
Процент від бондів і стаків	200.54
Процент від морґеджів	259.31
Процент від позичок	2.34
Рент від реальностей	553.50
Сплати морґеджів	718.37
Звільнення членів від місячних вкладок (дивіденда)	708.00
Разом	$4,259.02

РОЗХІД:

Виплати з фонду посмертного:

в. 11 Ковальчик Сузанна	$ 320.00
в. 13 Древецький Володимир	160.00
в. 64 Верхолюк Іванна	500.00
в. 99 Балко Катерина	10.00
в. 362 Сидорська Ева	300.00

Інші виплати з посмертного фонду:

Грошеві звороти нових родів обезпечення Т. 2	80.08

Виплати з фонду адміністраційного:

Нагорода за нових членів	937.00
Нагорода для предсідників і касієрів за 1937 р.	295.00
Українська Пресова і Книжкова Сп. за Укр. Тижневик	475.00
Платня помічних сил	416.22
Українська Пресова і Книжкова Сп. за праці і друки	120.50
Видатки канцелярійні і почта за марки	25.00
Нагорода секретарям	2.60

Інші виплати:

Видатки на реальностях, податок, вода, опал, світло і т. п.	335.57
Звільнення членів від місячних вкладок (дивіденда)	708.00

Інвестиції:

Позички членам на грамоти нових родів обезп. Т. 2	56.00
Разом	$4,740.97

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем березня 1938 осталася	$ 58,565.63
Прихід за квітень	4,259.02
Разом	$ 62,824.65
Розхід за квітень	4,740.97
Готівка з кінцем квітня 1938 р. остається	$ 58,083.68

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 58,083.68
Морґеджі	167,888.90
Бонди	145,299.64
Реальности	55,750.92
Позички	160.00
Разом	$427,183.14

Стан довжний:

Фонд посмертний	$323,027.44
Фонд адміністраційний	104,155.70
Разом	$427,183.14

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Хоче жити.

Ковбасюк був у лікаря, а лікар записав йому лікарство. По годині стрічає лікар свого пацієнта перед лічницею.

— Пане Ковбасюк! Чому ви виливаєте лікарство до ринштоку?!

— Пане докторе, я ходив до вас, бо ви хочете жити; ходив до аптики, бо аптикар також хоче жити; а тепер виливаю лікарство, бо і я хочу жити.

СЛОНИ ПОЛЮЮТЬ НА СЛОНІВ

Лови на слонів — каже подорожник Вехсберґ — є нині під строгою урядовою контролею. Можуть відбуватися лише за виразним дозволом уряду. Самособою, що слонів не можна ловити так, як ловлять інші звірі. На те вони занадто інтеліґентні й обережні. А ловцеві йде про те, щоб зловити звіра живого. Лови на слонів приготовляють нераз на кілька місяців наперед.

Посеред праліса загороджують простір яких 5—6 миль плотом до 10 стіп високим. 2,000 туземців працювали при цьому кілька тижнів. Це пасть на слони. Загорода отворена лише в однім місці. Високі ворота отворені, а за ними видно дерева і папороті цейльонської джунґлі. Три освоєні слони, на спині яких сиділи сторожі, ходили сюди й туди та на приказ цейльонців замикали ворота.

Настала ніч. Ніхто не спить, усі готові на перший алярм вибігти з деревляних хатинок. Прийшла друга ніч. У загороді було темно, постаті цейльонських наганячів наче примари мигали перед нашими очима. В першій годині півночі алярм: слони вже недалеко!

Вибігаємо на двір і вилазимо на паркан. У загороді був рух. Цейльонці з горіючими смолоскипами вганяли поміж деревами, полумя відблискувало від їх блискучих тіл. Тяжкі кроки дудонять у загороді: освоєні слони покидають загороду. На спині кожного сидять два чорні туземці. Ті також мають смолоскипи та списи. Всі чоловіки озброєні в списи. Сильні ворота відчиняються помало, сілюети слонів відбиваються у світлі смолоскипів від темного тла. І знову тишина. Тишина перед боєм.

Чи окружать освоєні слони стадо диких слонів і чи вдасться їм загнати його до загороди? Чи дикі слони будуть замудрі і не дадуться?

Та ось слони вже тут. Сталося воно так скоро, що ніхто не знав, як і коли. Бачимо, як темна, тяжка маса валить до воріт загороди. Цейльонці полювали вже так на слонів іще в тих часах, коли ще ніякий чужинець не ступив був на цейльонську землю. Біжать слони. Це три сильні звірі та два менші. Біжать у дикім розгоні, осліплені полумям смолоскипів, вітрять небезпеку, одначе не розуміють її. Перший слон, найбільший певно провідник стада.

Цейльонці-наганячі стараються утворити коло довкола диких слонів. Посеред того кола вбиті величезні пні, до яких мають привязати слонів. Тепер починається справжня погоня. Цейльонці-наганячі виринають із трави. З довгими списами та зі смолоскипами в руках кидаються вперед, притому викрикають голосно.

Дикі слони вже добре пізнали небезпеку, яка їм грозить. Першу спробу проломити круг робить наймогутніший з усіх слон, що видно є їх провідником. Одначе освоєні слони не дають. Дивляться на своїх кревняків із диких нетрів дивним поглядом. „Будь розумний — каже той погляд. — Найкраще буде, як піддасися". Слон із джунґлі розуміє цей погляд. Одним рухом кидається проти перешкоди. Цейльонці підняли вгору смолоскипи, слон, здається, осліплений, хвилину вперто дивиться в землю — а вже два меткі чорні юнаки закинули на нього грубезний шнур. Один рух — і звір привязаний до стовпа. Тупотить, дико обганяється хоботом, розпучливий рев розлягається серед грізної ночі. Та все даремно. Наганячі та люди на освоєних слонах занялися вже іншими слонами. Два великі слони вдалося спутати без більшого труду. Може зрозуміли, що всякий спротив нічого не поможе?.

В загороді почулися крики. Наймолодший і найменший слон, видно завважав, що на нього не звертають уваги, запримітив діру в однім місці огорожі й утік. Наганячі пустилися за ним уже запізно. Хто був би сподівався, що слон уміє так скоро втікати. Чути тупіт, скоре сопіння, кущі та трави вгинаються. Два присутні на ловах англійці прицілилися з рушниць. — Не стріляти! — скрикнув цейльонець, та вже було запізно.

Відповіддю на вистріл був пекольний гук. Дикі слони стали трубіти, туземці, що з переляку повилазили на дерева, викрикали незрозумілі слова.

Дикий слон, коли подразнений може бути небезпечніший ніж тузин тигрів або пантер. Тепер уже не йшло про те, щоб гонити слонів, лише, щоб рятувати життя, утекти перед розюшеним звірем, що готов усе розтратувати, що стріне по дорозі. Люди втікали на огорожу.

Чи розюшений слон завалить огорожу?

І знову роздаються вистріли, звіра засипає град куль. Тяжка, чорна маса повалилася на землю — і знову настала тишина.

За якої чверть години люди обступили вбитого слона. Був поранений у дуже багатьох місцях, так, що справді треба було дивуватися, що скорше не звалився з ніг. Очі його були отворені — можна було бачити той дійсно людський вираз у його очах. Освоєні слони стояли подальше і дивилися поважно на свого мертвого брата. Потім витягли його поза огорожу.

ВЕНТИЛЯТОР.

Один із паризьких часописів розписав конкурс на веселі дотепи й анекдоти. При цій нагоді помістив він знамениту анекдоту:

Містер Сміт віддав духа. Як чесний і солідний громадянин пустився він відразу до раю. Та тоді була ще доволі рання пора і ворота раю були ще зачинені. Щоби перебути якось час, містер Сміт рішив заглянути, що діється в пеклі.

Там зустріли його незвичайно ввічливо й дали навіть провідника.

— Ось приміщення для жінок, які обманули своїх мужів не більше, як тричі — сказав провідник. — Вони привязані раз назавжди до осі, що робить три обороти на мінуту.

— Нещасна жінка! — крикнув із співчуттям містер Сміт.

— Ось вам приміщення, де знаходяться жінки, які обманули своїх чоловіків більше, як десять разів. Вони вертяться зо скорістю 10 оборотів на мінуту.

— Який жах! — крикнув знову містер Сміт. — Який я щасливий, що моя покійна жінка була зразком чесноти. Я ніколи не міг би погодитися з думкою, що вона тут.

При тих словах підніс він очі до неба. Високо на вікні крутився вентилятор, який раптом заговорив:

— Джанні, невже ти мене не пізнаєш?

Це був голос пані Сміт.

Ощадна жінка.

Один з австрійських фільмових акторів відомий був з незвичайної скупости, що є доволі рідким явищем в акторській професії. Він був уже від довшого часу заручений, знав теж добре прикмети своєї нареченої, знав, що вона ощадна, одначе не знав до якої міри. Тому теж одного разу, щоб узяти свою будучу жінку на іспит, сказав їй таке:

— Маріє, знаю одну панянку, яка читає цілими вечорами в ліжку книжку та висвічує притому дуже багато світла. Чи й ти любиш також багато читати?

Тоді наречена відповіла схвильована:

— Що, ти мене вважаєш такою руїнницею? Так, я читаю в ліжку, але тільки при світлі місяця.

По вісьмох днях молода пара повінчалася.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА КВІТЕНЬ 1938 РОКУ

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Зорганізовано новий відділ, **число 389**, під назвою **Тов. „Запороже", в Ейл, Міш.**

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 8. Квечин Карло Р., Іваxів Софія.
В. 19. Колинчук Олена.
В. 20. Роленька Анна, Юркевич Іван.
В. 22. Кузьма Олена.
В. 29. Яцьковський Володимир.
В. 34. Магник Марія.
В. 53. Шпікула Роман.
В. 63. Гнатів Марія.
В. 70. Совга Петро, Лашок Іван.
В. 71. Бобак Йосиф, Платко Анетта.
В. 76. Секержицький Йосиф.
В. 83. Гриньків Олекса.
В. 91. Дикгарт Катерина.
В. 104. Верона Меланія.
В. 118. Вароновська Катерина, Вароновський Франко, Вароновський Михайло.
В. 139. Кальмук Марія, Кукура Софія, Кальмук Стефанія, Чайка Олена.
В. 143. Олещук Йосиф.
В. 145. Куник Володимир.
В. 146. Козар Петро.
В. 150. Параска Спасик, Спасик Анна, Спасик Анеля.
В. 151. Дацик Марія, Рудяк Марія, Маркович Никола.
В. 155. Ґурняк Михайло.
В. 157. Колона Антін, Лещишин Михайло.
В. 163. Рапко Іван, Савчак Стефан, Рапко Михайло.
В. 164. Пипяк Юрій, Лило Анастасія, Ґрищук Іван, Дибач Анна.
В. 165. Пуціловська Стелла В.
В. 175. Ґузіль Франко П.
В. 181. Улик Марія.
В. 183. Мілеська Марія, Лозовчук Юлія, Демчук Артур, Лозовчук Микола.
В. 191. Било Олекса, Ґосман Анна.
В. 199. Доскаць Олекса.
В. 200. Стахів Олена.
В. 203. Троян Лілліян, Кульчицький Стефан, Скульський Олекса.
В. 204. Дутко Михайло, Дутко Олена, Бобяк Павлина, Грабовська Марія, Кіст Андрій, Мадей Анна, Марко Марія, Марко Наталія, Семусь Анна, Семусь Анна, Семусь Софія, Жеребецька Анна, Лоняк Стефан, Черняк Теодосія, Український Бруно, Скочиляс Володимир, Скульський Теодор.
В. 221. Падяк Марія К., Пилипів Ольга.
В. 234. Новак Йосиф, Чечель Михайло.
В. 237. Стеців Евстахій.
В. 238. Зінко Софія, Гриценко Петро.
В. 239. Бручковський Михайло.
В. 252. Хомин Павло.
В. 259. Трусяк Розалія, Мітьо Олена.
В. 266. Сокач Ева.
В. 268. Стець Константин, Стець Теодор, Ґемза Анна.
В. 274. Пастович Василь.
В. 276. Судя Данило В., Бабич Катерина.
В. 280. Вендель Андрій, Кравець Данило, Бернович Дзійн, Бернович Михайло.
В. 288. Кішпан Стефанія.
В. 291. Гущак Стефан.
В. 293. Славінський Марян.
В. 302. Яківчук Стелла, Бобчук Анастасія, Яківчук Василь, Бобчук Максим.
В. 310. Сороцький Теодор, Раба Йосиф, Пелехатий Ольга.
В. 316. Дзундза Володимир.
В. 319. Вовк Росел.
В. 324. Терпелюк Юрій, Матлю Ольга.
В. 343. Микульська Розалія, Пригода Марія, Пічак Михалина.
В. 347. Ґлосницький Петро, Ґлосницький Михайло, Вінисінський Михайло.
В. 354. Вроблицький Роман.
В. 356. Ґалат Михайло, Ликович Ольга, Лукович Перла.
В. 359. Рудник Палій.
В. 361. Мусякевич Йосиф, Сурмач Анастасія, Іваник Василь, Заблоцький Михайло.
В. 367. Лобур Ілько, Василина Володимир.
В. 371. Карпенсій Едвард.
В. 372. Ярема Йосиф.
В. 374. Бідак Стася, Кісіль Володимир, Старуський Елмер.
В. 375. Сенич Михайло.
В. 379. Даркович Михайло.
В. 380. Павлюк Евген, Клепач Михайло.
В. 389. Теслюк Станислав, Бен Петро, Ґрещук Фредерик, Бен Дженії, Теслюк Анна, Кривий Омелян, Тірмко Дмитро, Кривий Мирослав, Тірмко Павло, Гринюк Марія, Бендерський Михайло, Теслюк Ернест, Теслюк Дзенет, Дацишин Іван, Дацишин Григорій, Тірмко Кляра.
В. 390. Мельник Петро.
В. 400. Чвалґа Володимир.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Жира Михайло.*
В. 2. Борис Анна, Дубець Харлампій, Колодій Василь, Жулик Анна.
В. 6. Мигаль Анна.
В. 7. Кавула Іван.
В. 9. Бобелак Іван.
В. 11. Клим Микола.
В. 20. Годяк Марія, Годяк Йосиф Годяк Микола,* Годяк Анна Анеля.
В. 22. Малашко Лілліян, Бас Марія
В. 24. Стефера Марія.
В. 39. Гусак Михайло, Гусак Емілія, Опар Іван.
В. 42. Максимюк Микола.
В. 43. Гурчик Наталія, Бабей Агафія, Гурчик Михайло, Новіцький Митрофан.
В. 47. Хас Параня.
В. 62. Бохняк Ілько, Бохняк Анна, Купревич Петронеля, Холовський Іван.*
В. 66. Філь Антін, Шот С. Павло.
В. 69. Гаврилко Антін.
В. 77. Гупенталь Евстахій.
В. 78. Ваненчук Антін.
В. 82. Гайдук Микола.*
В. 99. Зінковський Василь.*
В. 102. Пукач Микола.
В. 109. Козар Іван.*
В. 115. Бандровський Катерина, Демчак Іван, Скубяк Іван, Бандровський Антін.
В. 130. Петрик Катерина, Петрик Гнат.
В. 133. Петрик Іван, Лесняк Марія.
В. 147. Собчак Петро Павло.*
В. 152. Смаґула Йосиф.
В. 159. Камінський Іван, Камінська Марія.
В. 170. Лесобей Григорій.
В. 171. Шарамович Анна, Ґіль Софія.
В. 177. Рекрут Ірина, Рекрут Мирослав Л.
В. 204. Заяць Анна, Поручинський Семен.*
В. 207. Телега Стефан.*
В. 229. Юґас Анна.
В. 238. Волощук Ілько.
В. 242. Найдук Марія, Найдук Василь, Угрин Микола.
В. 276. Ґарко Евгенія.
В. 292. Штик Олекса.
В. 304. Вернаївський Семен, Вернаївська Марія.
В. 307. Карнаух Онисим, Прус Петро, Прус Анастасія, Карнаух Анна.
В. 342. Вадяк Володимир, Вадяк Олена.
9. 361. Ленчук Павло, Бих Віктор.
В. 365. Гулик Марія.
В. 370. Пастер Йосиф.
В. 400. Моцько Марія, Моцько Ілько, Моцько Стефан,* Моцько Іван,* Моцько Анеля, Моцько Софія, Пісоцький Метро.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 22. Ґенсьорський Григорій.*
В. 108. Кузда Марія, Кузда Константин.
В. 130. Гетман Іван.
В. 163. Бохей Михайло.
В. 184. Паламарук Микола.
В. 276. Баландят Катерина.
В. 281. Мороз Микола.
В. 286. Янощак Михайло.
В. 313. Вульчин Стефан.
В. 361. Дідур Константин.
В. 380. Мартинів Людвіґа, Бурбеля Іван.
В. 385. Касян Марія.
В. 387. Карий Микола.
В. 389. Кривий Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 37. Костишин Катерина.
В. 42. Маік Стефан.
В. 58. Бернард Михайло С.,* Бернард Йосиф,* Бернард Марія.
В. 182. Ладичка Анна.
В. 221. Пилипів Михайло.*
В. 245. Савчак Іван В.
В. 259. Гірняк Евген.*
В. 276. Бабич Іван,* Бабич Франко.*
В. 291. Наконек Лев,* Наконечний Ольга, Наконек Стефа, Наконечний Павло.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Від. 275 .... 1 член
Від. 342 .... 2 члени
Від. 389 .... 1 член

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 9. Пелех Іван, Пелех Анна, Боднарчук Юлія, Вербіцький Михайло, Кормаш Микола, Кормаш Текля.
В. 15. Ілґес Катерина Б., Бич Павло.*
В. 20. Костецький Іван,* Романюк Франко, Педлісек Анна.
В. 22. Стробський Роман.*
В. 24. Брич Дмитро.
В. 39. Бура Текля, Глива Василь.* Кудлик Олена, Кудлик Пилип, Фішер Анна, Кіцак Антін, Кіцак Марія.
В. 42. Гриців Микола.
В. 54. Басараб Василь,* Басараб Григорій, мол.*
В. 65. Пошивак Анна.
В. 66. Чичила Михайло.
В. 78. Ваврашко Цецеля, Ваврашко Франко,* Бівас Іван, Фіняк Яків, Якобовський Іван, Косинський Михайло, Молочняк Петро, Ваврашко Антін.
В. 83. Миронів Прокіп, Миронів Марія, Миронів Анеля, Миронів Іван.*
В. 86. Могонко Михайло.*
В. 90. Грабарович Василь.
В. 94. Сворек Володимир.*
В. 102. Гаврик Гнат, Ґаврик Марія, Шаваринський Микола.
В. 109. Щука Василина, Щука Дорофей, Щука Микола.
В. 131. Бойко Катерина.
В. 132. Ялечко Михайло.
В. 146. Снігур Дмитро,
В. 147. Іванів Михайло.*
В. 159. Сахрин Григорій.
В. 171. Розалюк Олена, Биковська Марія.
В. 173. Лазарчик Петро,* Лазарчик Василь.*
В. 176. Цвян Микола, Конюх Роман,* Гинко Григорій, Стефанко Михайло, Дудик Василь, Круць Василь, Крущ Петро,* Басник Андрій.
В. 179. Федик Теодор.
В. 181. Рекович Йосиф,* Рекович Матрона.
В. 183. Лозовчук Микола, Лозовчук Юлія.
В. 218. Стахура Павлина.
В. 219. Новак Іван, Трач Микола.
В. 221. Кухар Михайло, Велкії Володимир Ф.
В. 222. Звік Катерина.
В. 230. Бернард Стефан.
В. 231. Ґрундза Теодор.
В. 232. Хома Андрій.*
В. 233. Танчук Теодор.*
В. 234. Фуртас Катерина, Слиш Олена.
В. 240. Кухарський Фреда Д.
В. 244. Бенза Михайло.*
В. 247. Доманська Катерина, Доманський Петро,* Качмар Петро, Шведа Микола,* Гринишин Дмитро, Човган Теодор, Беніцький Іван, Цибенько Михайло, Доманський Павло, Гамбіцька Олена, Качмар Марія, Мацей Іван, Синчишин Текля Заяцьковський Михайло, Белей Петро, Білінська Юлія М. Білінський Іван М., Гамбіцький Павло, Ґик Теодор, Качмар Дмитро, Лучишин Анна, Лучишин Стефан, Оборішко Іван Сенчишин Стефан, Заяцьковська Ев.
В. 270. Тізьо Юрій, Заяць Іван, Савчук Фома.
В. 274. Мирдич Іван.
В. 291. Василь Катерина, Василь Марія, Василь Михайло,* Жук Василь, Запський Володимир,* Запська Сузанна, Заболотна Стелла, Беднарчик Берниса, Беднарчик Антін,* Бончак Ольга, Бончак Метро,* Боднар Йосиф,* Бурґ Стелла, Бурґ Іван,* Дутковський Йосиф,* Дутковський Іван,* Бурґ Ілля,* Бурґ Михайло,* Бурґ Ґеновефа, Беґман Станислав,* Беґман Верґенія, Чіхота Володимир,* Хміль Честер,* Чіхота Ольга, Харков Віктор,* Харков Ірина, Дарус Михайло,* Тутковська Анна, Дінґов Володимир,* Дінґов Стелла, Дутковський Антін,* Дутковська Катерина, Дарус Катерина,
Ґерак Франко,* Гомик Петро,* Гомик Марія, Гомик Анна, Гомик Стелла, Гальчішак Анна, Гриб Григорій,* Гриб Юстина, Гальчішак Микола,* Гнатюк Микола,* Ярема Дзійн, Ярема Франко,* Янущок Марія, Янущок Іван,* Ячун Іван,* Ярема Іван,* Кушнір Катерина, Канарефф Марія, Канарефф Тихан, Кушнір Стефан,* Кравчишин Марія, Кравчишин Іван,* Кравчишин Антін,* Козюк Розіна, Милянич Росел, Дутковський Михайло,* Струк Луві,* Мисик Іван,* Мисик Михайло,* Мисик Марія, Микета Петро,* Микета Анна, Микета Марія, Микита Стефан,* Полк Михайло,* Петрівська Софія, Петрівський Іван, Питель Анна, Питель Стефан,* Пацула Михайло,* Суґодольська Анастасія, Струк Марія, Щур Франко,* Струк Розалія, Щур Іван,* Щур Михайло,* Щур Розалія, Щур Йосиф,* Ступка Анна, Сулій Володимир,* Сулій Іван,* Саґан Стефан,* Сорочак Володимир,* Сорочак Микола,* Солер Катерина, Скоронський Володимир,* Скоронська Анна, Симчок Йосиф,* Турчик Мечислав,* Телеп Стелла, Телеп Марія, Телеп Катерина.
В. 292. Протслофф Михайло.*
В. 295. Бурк Микола.*
В. 312. Соловінська Елисавета, Соловінський Іван.
В. 326. Фурдина Франка.
В. 335. Паголик Анна, Паголик Веній.*
В. 338. Кудлик Розалія.
В. 346. Свердон Вілям,* Свердон Анна.
В. 348. Ондо Юлія.
В 352. Лесюк Юлія.
В. 364. Вохонок Василь.
В. 365. Горват Текля, Горват Марія.
В. 400. Малець Михайло.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 34. Баландят Катерина.
В. 155. Гетман Іван.
В. 171. Демидчук Марія.
В. 213. Мартинів Людвіґа, Мороз Микола, Бурбела Іван, Перетятко Андрій.
В. 221. Ґенсьорський Григорій.
В. 234. Дідур Константин.
В. 291. Якимець Марія, Кузда Марія, Кузда Константин.
В. 310. Підкович Текля, Лема Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 37. Костишин Катерина.
В. 42. Маік Стефан.
В. 58. Бернард Михайло,* Бернард Йосиф,* Бернард Марія.
В. 182. Ладичка Анна.
В. 221. Пилипів Михайло.*
В. 245. Савчак Іван.
В. 259. Гірняк Евген.
В. 276. Бабич Франко,* Бабич Іван.*
В. 291. Наконечний Лев,* Наконечна Ольга, Наконечна Стефа, Наконечний Павло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО НОВГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Від. 275 .... 1 член
Від. 342 .... 2 члени
Від. 389 .... 1 член

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ.

В. 326. Сворен Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 20. Морикиас Семен.
В. 176. Ґбур Йосиф.
В. 182. Тудор К. Михайло.*
В. 218. Рудяк Михайло.
В. 239. Бручковський Михайло.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Басалаґа Гнат.
В. 3. Пелещак Ваньо.
В. 28. Прогович Йосиф.
В. 31. Вайда Теодор.
В. 73. Свідер Михайло.
В. 76. Коваль Олекса.
В. 102. Стримбіцький Микола.
В. 104. Котляр Дмитро.
В. 136. Куренко Андрій.
В. 137. Грапчик Іван.
В. 162. Поташ Стефан.
В. 168. Ткач Роман.
В. 170. Жарський Іван.
В. 191. Марунчак Яків.
В. 213. Могила Василь.
В. 218. Падучак Григорій.
В. 251. Пич Антін.
В. 288. Бобеляк Анна.
В. 320. Демянчик Кристина.
В. 371. Романків Теодор.
В. 374. Пантелюк Катерина.
В. 384. Ґоґіль Микола.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1938 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	23,035
В місяці квітні 1938 р. принято нових	155
В місяці квітні 1938 р. принято наново	90
В місяці квітні 1938 р. принято з переступними листами	16
В місяці квітні 1938 р. принято з інших кляс обезпечення	15
В місяці квітні 1938 р. перенесено зо старого до нового роду обезпечення	4
Разом	23,315
В місяці квітні 1938 р. суспендовано	222
В місяці квітні 1938 р. відійшли з переступними листами	15
В місяці квітні 1938 р. відійшли до інших кляс	15
В місяці квітні 1938 р. перенесено зо старого до нового роду обезпечення	4
В місяці квітні 1938 р. відійшли зо зворотом в готівці	5
В місяці квітні 1938 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці квітні 1938 р. померли	22
Разом	284
З кінцем квітня 1938 р. в У. Н. С. було дорослих членів	23,031

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В класі Д.	на $ 100	—
В класі А.	на $ 250	10
В класі А.А.	на $ 500	118
В класі В.	на $ 750	18
В класі С.	на $1000	244
В класі В.В.	на $1500	9
В класі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В класі О- 500	на $ 500	459
В класі О-1000	на $1000	307
В класі О-1500	на $1500	4
В класі О-2000	на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	1,293
В клясі Р-1000	на $1000	760
В клясі Р-1500	на $1500	7
В клясі Р-2000	на $2000	4

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	852
В кпясі Е-1000	на $1000	310
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	4

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 500	на $ 500	1,552
В клясі W-1000	на $1000	2,426
В клясі W-1500	на $1500	9
В клясі W-2000	на $2000	6
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	229
В клясі Т- 500	на $ 500	4,178
В клясі Т- 750	на $ 750	623
В клясі Т-1000	на $1000	9,320
В клясі Т-1500	на $1500	213
В клясі Т-2000	на $2000	58
	Разом	23,031

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Лабовська Юлія.
В. 20. Троян Ольга, Троян Павло, Троян Володимир, Крав Павлина, Крав Карло, Троян Віра, Ґеник Юрій, Ґеник Дзейн, Ґеник Еленора.
В. 22. Малешко Емілія.
В. 64. Кидон Доналд.
В. 71. Кузик Марилин.
В. 86. Кузмак Долореса, Баґан Василь мол., Баґан Олена.
В. 100. Лавровський Микола.
В. 125. Забяка Еленора Маріянна.
В. 147. Камак Катерина.
В. 150. Спасик Юрій Василь 10.
В. 163. Рапко Микола, Савчак Семен.
В. 164. Киняк Еллен, Лило Мирон.
В. 204. Ріґа Михайло 2, Децик Петро 2, Гарачай Роман 2.
В. 221. Кузьма Павло, Падяк Роман Іван.
В. 271. Савко Стефан.
В. 276. Судя Теодор Вілям.
В. 280. Язвінська Катерина, Найдух Дмитро, Трач Ґригорій мол.
В. 302. Бронішевський Іван, Яківчук Тереса, Яківчук Флорентія, Яківчук Верґенія, Роґач Едвард, Роґач Евген, Шершон Франка, Шершон Верґенія, Бобчук Іван.
В. 321. Цюк Олена.
В. 336. Пелиньо Стефан.
В. 344. Пелехатий Володимир, Пелехатий Іван.
В. 359. Будник Андрій.
В. 361. Грицковян Евгенія, Левко Стефанія 2.
В. 371. Порман Микола Теодор.
В. 380. Березюк Анна.
В. 389. Бен Вілям, Кривий Анна, Кривий Ольга.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 6. Миґаль Ева, Миґаль Олена, Миґаль Василь, Миґаль Іван, Миґаль Стефан.
В. 11. Клим Едвард Іван, Клим Василь.
В. 20. Годяк Елисавета, Годяк Йосиф.
В. 43. Новіцька Катерина, Бабій Марія.
В. 62. Купревич Іванна.
В. 82. Гайдук Михайло, Гайдук Микола, Гайдук Іван.
В. 109. Козар Елисавета, Козар Берта.
В. 115. Скубяк Стефан.
В. 159. Камінська Катерина, Камінська Ольга, Камінська Марія.
В. 239. Вільчинський Андрій.
В. 242. Угрин Ольга, Угрин Марія, Угрин Олена, Угрин Михайло, Угрин Стефан.
В. 338. Грицько Петро, Грицько Сузанна, Грицько Марія, Грицько Антін, Грицько Іван, Грицько Йосиф.
В. 347. Коваль Михайло.
В. 400. Пісоцька Анна, Моцько Емілія, Моцько Василь, Моцько Андрій, Моцько Олекса, Моцько Михайло.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 108. Кузда Розалія Марія, Кузда Іван.
В. 199. Болюх Федор.
В. 276. Баландят Олена.
В. 346. Кукула Ольга, Кукула Марія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 33. Баран Софія, Баран Анна, Баран Володимир.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 29. Греченко Марія.
В. 70. Федьо Андрій.
В. 83. Свербивус Михайло.
В. 90. Гутник Микола, Гутник Юліян.
В. 115. Клюс Стефан, Клюс Іван.
В. 123. Пеняк Марґарета.
В. 142. Ґлух Іван, Ґлух Михайло.
В. 158. Сорока Катерина.
В. 218. Клюс Іван Антін, Клюс Олена.
В. 221. Галан Лілліян Лорейн, Галан Марія.
В. 230. Бернард Дзеймс, Присташ Йосиф, Присташ Іван, Присташ Михайло, Присташ Стефан.
В. 234. Слиш Ванда, Фуртас Марія, Пятковський Михайло, Пятковська Анна.
В. 291. Беґман Роналд, Дарус Михайло, Дутковська Марія, Дутковський Михайло, Дутковський Володимир, Янущак Франко, Янущак Юлія, Янущак Олена, Янущак Розалія, Янущак Софія, Янущак Стелла, Козюк Бійтрис, Козюк Лев, Козюк Роберта, Струк Анна, Сулій Олена, Ткач Микола, Ткач Павло, Заблотний Петро, Зепський Володимир.
В. 292. Биба Теодор Р. Д., Головата Бронислава, Баховицький Іван.
В. 319. Мацидин Олена.
В. 342. Полегонький Йосиф.
В. 356. Доміна Іван, Доміна Верґенія, Доміна Василь мол., Доміна Мирослав.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 34. Баландят Олена.
В. 52. Болюх Феодор.
В. 171. Демидчук Олена Емілія.
В. 291. Кузда Іван, Кузда Розалія Марія.
В. 310. Підкович Михайло.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 33. Баран Анна, Баран Володимир, Баран Софія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 53. Шпікула Роман.
В. 76. Секержицький Йосиф.
В. 83. Гриньків Олекса.
В. 91. Шак Катерина.
В. 104. Ворона Емілія.
В. 139. Кукура Софія.
В. 145. Куник Володимир.
В. 151. Маркович Микола.
В. 164. Дибач Анна, Ґрещук Іван.
В. 181. Шевчук Марія.
В. 199. Доскаць Олекса.
В. 200. Стахів Олена.
В. 221. Падяк К. Марія.
В. 234. Чечіль Михайло.
В. 237. Стеців Евстахій.
В. 259. Мітьо Олена, Трусяк Розалія.
В. 268. Ґемза Анна.
В. 274. Пашович Василь.
В. 276. Бабич Катерина.
В. 288. Кішпан Стефан.
В. 291. Гущак Стефан.
В. 324. Матлюк Ольга.
В. 354. Вроблицький Роман.
В. 361. Лобур Ілько.
В. 400. Чвалґа Владек.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 11. Ковальчук Сузанна.
В. 64. Верхолюк Дзеній.
В. 362. Сідорська Ева.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1938 р. було в У. Н. С. дітей членів	8,177
В місяці квітні 1938 р. принято нових	68
В місяці квітні 1938 р. принято наново	40
В місяці квітні 1938 р. принято з переступними листами	7
В місяці квітні 1938 р. суспенто з інших кляс	3
Разом	8,295
В місяці квітні 1938 р. суспендовано	55
В місяці квітні 1938 р. відійшли з переступними листами	7
В місяці квітні 1938 р. відійшли до старших членів У.Н.С.	27
В місяці квітні 1938 р. відійшли до інших кляс	3
В місяці квітні 1938 р. померли	3
Разом	95
З кінцем квітня 1938 р. в У. Н. С. було дітей членів	8,200

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 ц. місячної вкладки	5,767
В клясі 2-ій за 50 ц. місячної вкладки	1,758
В клясі 3-ій за 50 ц. місячної вкладки	675
Разом	8,200
З кінцем квітня 1938 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених	31,231

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за квітень 1938 р. суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться д секретарів своїх відділів і заплатят за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації інакше вони будуть позбавлені всі членських прав, запомог і привілеїв з випятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесамо відноситься також до тих членів, як впродовж квітня 1938 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар

ЧИМ ДОВША ШИЯ, ТИМ ГАРНІША ЖІНКА

Жінки деяких індійських племен годяться переносити найтяжчі тортури, щоб лише — на їх думку — бути гарними. Напр. племя Падаунґ. У нього є для жінок правило: чим довша шия, тим гарніша жінка. Падаунґські жінки гарні, високі ростом, з інтеліґентним лицем. Вони монголи, а живуть у південній частині бірманської держави по селах серед джунґлів. Від багато століть падаунґські жінки стараються від молодих літ витягати якнайбільше шию, щоб пізніше вважали її красунею. Чим довша шия, тим більші успіхи має дівчина. Коли дівчина хоче мати чоловіка, а пізніше й діти, то мусить старатися мати якнайдовшу шию.

Падаунґська мати, яка вже заздалегідь думає про будуччину своєї донечки, починає вже в перших роках витягати їй шийку. Робить це при помочі мосяжних дротів менше-більше завгубшки пальця, які навиває довкола шиї. Таку падаунґську дівчину, маленьку бірманку, можна майже порівняти з деревом, що як росте, дістає все нові обручі. Таксамо молодій бірманці, як вона росте, накладають на шию все новий обруч, так, що з літами дістає вона гарну, довгу, випростовану шию. Хто багатий, може крім того металевого „ковнірця" носити ще обручі на плечах, себто на раменах понижче шиї.

Та ця мода має теж і шкідливий вплив. Тому, що мосяжні дроти наложені на шиї тісно й годі їх зняти, то жінка ніколи не може вмити шиї. Поправді їй це не шкодить, бо вона гарно вичистить собі цей „ковнірець" на шиї, що аж вилискується. Зате обручі на плечі багатих падаунґських жінок є рухомі, можна їх обертати, так, що клямри можна отвирати й у ночі жінка може вигідніше виспатися.

Падаунґська жінка носить мосяжні обручі на шиї ціле життя, робить так усяку роботу, не здіймає навіть підчас городу і як кормить немовля. Біда, коли жінка захоріє. Тоді мусить зняти „ковнір", а сама не може того зробити. Можуть це зробити лише два сильні чоловіки, які розгинають сильні металеві обручі. Тоді звичайно голова нещасної немічно опаде на бік. Це тому, що голову ввесь час піддержували металеві обручі й мязи утратили силу.

Зпоміж усіх індійських племен найбільше причепурюватися люблять падаунґські жінки. Коли надягнуть святочну ношу, то попросту перевантажені прикрасами. Носять ковтки, що подобають на великі шпульки срібних ниток, а до них поприціплювано ще багато монет і ланцюшків. Крім того носять іще гарні нашийники із великих срібних перел, а часто теж дорогі самоцвіти.

Інше племя, а саме південно-бірманські каренни уявляють собі, що жінка тоді гарна, коли має дуже грубі ноги. Тому ці жінки обвивають собі ноги вже замолоду понижче коліна тонким лякеровим чорним шнурком, довгим кількасот ярдів. Чим грубше жінка може навинути собі ноги, тим приємніша вона для чоловіків, а рівночасно по таких грубих ногах пізнають маєтковий стан родини. Наслідком того каренські жінки мають зигнуті ноги, а всеж веселі. Самособою, що з такого шнурування ніг повстають ріжні недуги ніг, спинення круження крови, творяться на ногах чиряки. Та можна бути певним, що як така жінка видужає, зараз обвязує собі ноги наново...

Талановита жінка.

— Ваша жінка, як кажуть, пише повісті і варить знамениті обіди.

— Н-н-у так... лиш те, що зварить, пересолює, а те, що напише, переперчує.

ЕКОНОМІЧНИЙ УСТРІЙ ТЕПЕРІШНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ

Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Берліні, Отто Толишус, помістив у томуж часописі статті про суспільно-економічний устрій в гітлерівській Німеччині. Реферуємо ці статті, подаючи з них деякі дослівні уривки.

„В деяких кругах за границею думають", говорить Толишус, „що націонал - соціялізм і фашизм є фактично змовою капіталістів, щоб контролювати маси і знищити робітничі юнії. Коли німецькі промислові барони, котрі багато помагали націонал-соціялістам у їх змаганні до сили, думали колись так, то від того часу вони цілком розчарувались. Можливо, що найзамітмітнішим у націонал - соціялістичнім режимі є факт, що його основна піддержка походить від мас і що його найгостріші критики походять з інтелігенції, духовенства і бизнесменів".

Далі Толишус говорить, що гітлерівський режим, це клясовий режим. Він не спирається ні на одній клясі, а хоче всі суспільні німецькі кляси втиснути до служби німецькому народові як цілости. А тому, що робітництво представляє в німецькім народі найбільший відсоток, тому і цей режим дбає про робітництво і старається підняти його добробут.

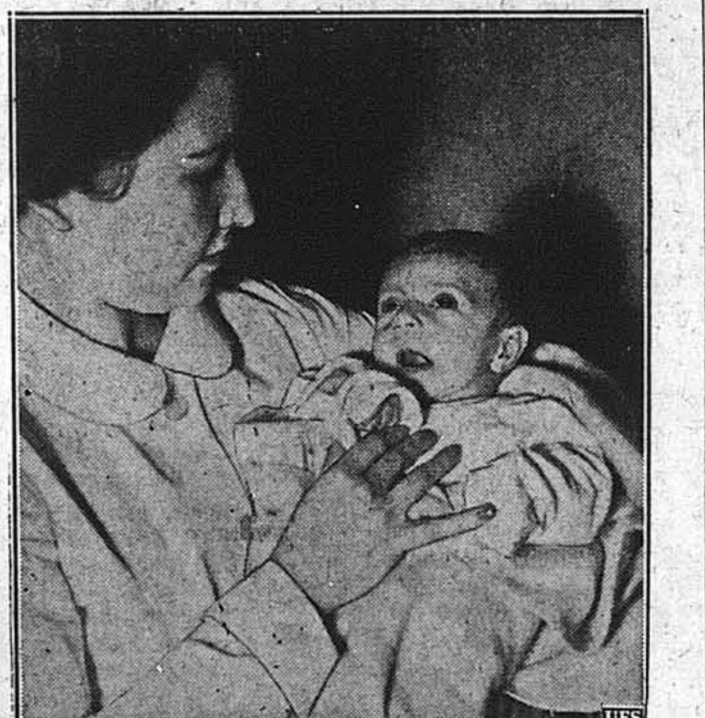
Гітлерівський рух — це явище, що зросло під кутом заграничної політики, під кутом загрози з боку зверхніх ворогів. Той рух прямує до великої внутрішньої солідарности, бо лише шляхом цеї залізної солідарности Німеччина може осягнути успіхи в заграничній політиці. Толишус говорить, що в ділянці тих заграничних успіхів Гітлер вже осягнув великі речі для Німеччини і тим заслужив собі тревале і почесне місце в історії німецького народу. В тому відношенні Гітлер теж має величезну популярність серед німців.

Ціле економічне життя Німеччини знаходиться під строгою контролею уряду. Теоретично кожний власник фабрики, чи якогось іншого економічного або фінансового підприємства, має право заряджувати своїм підприємством. Але фактично він підлягає строгій контролі уряду. Коли хоче розбудувати фабрику, він мусить подавати прохання до уряду. Також коли хоче наняти нових робітників, мусить виказатися свідоцтвом, що він обходиться добре з тими робітниками, що вже в нього перед тим рпацювали. Він не сміє брати робітників зпоза робітничих організацій. А також не сміє їм платити менше, як це передбачив уряд. Далі, він не сміє збувати своїх продуктів там, де хоче, але там, де каже уряд. Під загрозою тяжкої кари він не сміє накладати на свої продукти іншої ціни, від тої, що її приписав уряд. Він мусить совісно завідувати своїм майном по лінії того пляну, що його накреслив згори уряд. А коли викаже лиху волю в тому відношенні, то його карають великою грошевою карою, а навіть тюрмою. Бо все майно, що знаходиться в нутрі німецької держави, є фактично власністю тої держави. Держава є свого роду божком, на якого жертвенники всі мусять приносити свою жертву. З тих причин, що гітлерівський уряд хоче зложити завідування цим майном у руки певних одиниць, цей уряд усуває жидів, уважаючи їх чужим, непевним елементом.

Гітлерівська економіка спочиває на тім самім принципі, що й економічна політика Рузвелта і його „нового роз-ділу". Ця економіка говорить, що праця творить капітал. А щоб збільшити загальне майно держави, не можна допустити, щоб міліони людей були безчинні. Супроти того треба переводити ріжні державні будівлі, навіть коли ті будівлі відразу не є попłатні, бо всі вони остаточно творять стале майно краю і тимсамим посередньо причинюються до добробуту суспільности.

Робітництво і власники є зорганізовані на італійський зразок у корпорації. В Німеччині називають ці корпорації „фронтом праці". Всі промислові галузі, всі ремесла і всі професії є зорганізовані в окремі організації. Також усі власники ріжних підприємств є зорганізовані в свого роду юнії. Їх взаємовідношення регулює спеціяльний правильник, який можна порівняти до американського Вагнерового Акту. Хто поламає засади того правильника, того потягають до суду і навіть тяжко карають. За останній рік було таких опзвів 342. В тих позвах покарано 212 власників, а тільки 30 робітників.

Свої підприємства уряд фінансує в той спосіб, що контролює цілу банковість краю. Він назначив на всі приватні компанії певну стопу чистого зиску, який позволяє забирати власникам, або виплачувати в формі дивиденди. Але коли зиск перейде цю стопу, то уряд змушує підприємства надвишку грошей вкладати в урядові підприємства. А тому, що уряд строго контролює ціни і плвкий капітал, він ніколи не допустить до того, щоб ті підприємства не оплачувались та банкрутували. Внаслідок тих фінансових ділань уряд має подостатком грошей, що ними розбудовує свою армію, а також розбудовує фабрики штучних сирівців, щоб. у той спосіб стати незалежним від заграниці.

СМЕРТЬ, АБО СЛІПОТА.

Перед таким вибором поставлена була одна мати в Шікаго, коли на оці її дитина вчинився боляк, котрий спершу нищить очний нерв, а потім доходить до мізку й убиває людину. Одинокою зарадою на такий боляк є вийняти око. На образку дитина пані Колен перед операцією.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З життя Союзових відділів.

Основна зміна в житті Союзових відділів у Філядельфії зайшла від хвилі вибору постійної екзекутиви відділів в такому складі: д-р В. Галан, предсідник; Т. Свистун, секретар та М. Рибак, касієр.

Крім згаданих членів постійної екзекутиви в склад управи входять предсідник, касієр, секретар та конвенційний делегат кожного з 11 філядельфійських відділів. Першою працею злучених відділів було переведення успішних окружних нарад, де обговорено важні організаційні питання.

Перший здвиг У. Н. Союзу у Філядельфії.

Виходячи з заложення, що для приєднання молоді до У. Н. Союзу треба вперше чергу дати нашій молоді можливість товариського життя та поле для її атлетичних змагань, злучені відділи Філядельфії, при співучасті всіх відділів нашої округи, рішили відбути перший здвиг У. Н. Союзу у Філядельфії в неділю, дня 29. вравня ц. р., в Ню Сентрал Парку. Увесь дохід зо здвигу призначено **на закупно Українського Городу в Філядельфії.**

Тому, що цей город буде призначений для всеї української молоді, прохаємо всі організації та парохії, а зокрема відділи У. Робітничого Союзу, Провидіння та Народної Помочі, взяти організовану участь у здвизі.

Комітет старших і комітет молоді підготовляють обширну програму, получену з промовами, атлетичними змаганнями молоді та ріжноманітними забавами для старших і молоді.

Наступні збори всіх відділів відбудуться **в пятницю, дня 20. травня ц. р.,** в годині 8 вечором.

Атлетичний Клюб У. Н. Союзу.

У вівторок, дня 10. травня ц. р., відбулися перші збори нашої молоді у справі організації першої бейзболевої дружини У. Н. С. Зборами проводив Д. Слободян, секретарював М. Єлко.

Голова злучених відділів, д-р В. Галан, заявив, що життєвий досвід вказує, що **постійна** організація молоді може заіснувати лише при одній з великих наших організацій. Лише таким чином буде звязок і співпраця між молодим і старшим поколінням, а молоде покоління нашої іміграції зможе користати з наших матеріяльних і духових придбань.

Найбільшою цього роду організацією, як щодо майна так і членів, є У. Н. Союз, і він дає нашій молоді найбільшу поміч.

По живій дискусії приявні одноголосно рішили оснувати Атлетичний Клюб У. Н. Союзу та негайно сформувати першу бейзболову дружину.

До тимчасової управи клюбу вибрано: Д. Слободяна як предсідника; М. Єлка як секретаря і О. Яремка як референта преси.

Збори клюбу та вправи бейзболової дружини будуть вестися кожного вівтірка.

Прохаємо всіх членів У. Н. С., як теж усіх філядельфійських українців, щоб висилали туди своїх синів.

Радіова програма.

Заходом місцевих відділів рішено влаштувати постійну програму на радіовій стації кожної суботи між год. 2—3 пополудні. І так: дня 16. квітня говорив секр. Т. Свистун про розвій У. Н. Союзу та його значіння в житті іміграції, а 23. травня д-р В. Галан говорив про потребу обезпечення на життя в У. Н. Союзі. Дня 7. травня Д. Слободян обговорював потребу атлетичного клюбу нашої молоді, а 14. травня М. Єлко подав відомість про вже зорганізовану бейзболову дружину та атлетичний клюб — як і про участь молоді на здвизі У. Н. Союзу дня 29. травня ц. р.

У справі радіо-програми та її змісту зголошуватись на адресу голови Злучених Відділів У. Н. Союзу:

W. GALLAN
1134 Atwood Rd., Philadelphia, Pa.

Управа Злучених Відділів У. Н. Союзу у Філядельфії.

НОВІ ШКОЛИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ

Ведуть інтересні спроби для навчання дорослих в осередку східної частини міста Ню Йорку. Колишню молодечу вищу школу на розі вулиць Стентон і Менджін перетворено на безплатну публичну школу дорослих, котра отворена в день і вечором для освіти і розваги чоловіків та жінок, що мешкають у найбільш переполнених сусідствах. Намічена програма звернена першусього до навчання людей чужинецького роду англійської мови і про громадянський устрій. Згодом думають навчати домашнього господарства, фаху та іншої діяльности для виконування вільними хвилями. Школа отворена від години 9 рано до 10 вечора і заспокоює освітні потреби громадян. Записалося вже поверх чотириста учнів, але школа може помістити коло тисячі дорослих людей. Щоб можна навчати матерей читати і писати по англійськи, зорганізовано опіку і нагляд над їхніми дітьми дошкільного віку. Діяльність вільними хвилями поза щоденною звичайною працею буде обіймати забави, музичні виступи й европейські та американські народні танці.

Цю освітню і культурну діяльність виконується спільними силами Нюйорського Шкільного Заряду й Адміністрації поступу Праці. Коли ця діяльність покажеться успішною, тоді сподіваються створити подібні освітні осередки по інших містах Америки.

Недавно тому переведений дослід у місті Ню Йорку виказав, що яких 400,000 дорослих людей користають з освітніх нагод, даваних звиш двома тисячами організацій та інституцій у Ню Йорку й околиці. Хоч це тільки десять відсотків загального числа дорослих людей, то проте до цих пор це відрадна цифра. Треба сподіватися, що заінтересування освітою зросте до великого розміру, коли зосередиться програму біля інтересів громади. Найважнішим ділом попереднього поступу це повніше переводжування в життя плянів, з чого друга половина людського життя може бути такою оживленим і бадьорим періодом, як і перших двацять чи трицять років.

ФЛІС.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

М. Л., Ню Йорк, Н. И. — Спасибі за заввагу щодо цього, що Вам подобається в „Свободі". Але подайте свій повний підпис під заввагами.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХА
П ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИС

Рація.

Фотограф: Ей, дядьку, та ви дали мені лише половину належности.

Дядько: Не шкодить, ви мене відфотографували також лише до половини.

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ВИКОННОГО КОМІТЕТУ ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ.

Наради відбулися в суботу, 18-го грудня 1937 р., в Джерзі Ситі, Н. Дж., в домі під ч. 83 вул. Гренд.

(Докінчення).

Панна О. Гамкало: Нам тяжко зрозуміти український націоналізм у тій формі, як нам його передають. І тому думаю, що проблема українського націоналізму не є важна для нашої молоді.

Панна М. Кусий: З дискусії виходить, що найперше треба вирішити, яку молодь маємо організувати, чи радше, на якій плятформі.

Панна М. Боднар: Треба виянити, що це є націоналізм.

Адв. Пізнак: Український націоналізм не має нічого спільного з італійським фашизмом. Перший є визвольним рухом поневоленого народу, другий є політично-суспільним устроєм державного народу. Український націоналізм є далеко старший як італійський фашизм; українські націоналісти продовжують традицію визвольних змагань, тих часів, коли українці здобували Львів та Київ і будували Українську Державу, отже тоді, коли не було ще фашизму на світі.

І. Романишин: Коли хочемо, щоб молодь цікавилася більше українським життям, то треба, щоб українські інституції, хочби такі як Обєднання, помогли їй фінансово в уладженні її життя тут в Америці. Треба, щоб та молодь мала модерні клюби, спортові домівки, грища, тощо. Треба так уладити суспільне життя молоді, щоб її тягло до нього. Іншими словами, треба капіталів.

Гондовин: В екзекутиві Обєднання повинен бути бодай один представник молоді.

Д-р Мишуга: Молодь навіть не знає цілей Обєднання. І тому ставить до нього домагання, яких воно не може виконати. Молодь зводить усяку справу до площини матеріяльної. Обєднання не має грошей на фінансування спортових клюбів, домівок чи інших модерних уладжень для молоді. Обєднання зорганізоване для ведення наскрізь ідейної роботи. Воно не робить ріжниці між українцями з Европи й Америки, коли йде про любов до рідної землі; всі її мають любити, чи мають модерні клюби, чи ні. Наші брати в старім краю не то що модерних клюбів не мають, але часто звичайної читальні не можуть мати, бо ворог замикає її, а проте працюють і поносять величезні жертви з любови до справи. Український націоналізм не вимагає від вас, як ви кажете, зоольогічного шовінізму, не вимагає навіть такого патріотизму, як від тих, що з краю приїхали. Але дрібку ідейности, дрібку любови до землі ваших батьків чейже можна вимагати. Ваше практичне життя мусите самі якось полагоджувати. Зрештою є інші організації, що поможуть вам у цьому. На нинішньому засіданні обговорюємо з молоддю проблему українства з ідейної сторони й так мусимо справу розбирати, а не в площині матеріяльній.

Внески й ухвалення резолюцій.

Д-р Мишуга ставить внесок: Присутні на засіданні урядники уповажняють членицю Обєднання, панну О. Гамкало, до креовання при Обєднанні комітету молоді, який розглянув би проблеми відношення молоді до українського життя та виробив відповідні пляни праці. До цього комітету можуть увійти й не-члени Обєднання.

Внесок цей, попертий Ю. Павчаком, перейшов одноголосно.

А. Яремко ставить внесок: Обєднання має віднестися з закликом до українського громадянства в справі переводження збірок на публікації англійською мовою, призначені для молоді, щоб її запізнати ближче з українською справою. Під відозвою має бути підписаний уряд Обєднання і комітет молоді. Грішми мав би орудувати комітет молоді, але він мусить найперше виробити пляни праці. Внесок, попертий М. Пізнаком, перейшов одноголосно.

По вичерпанні всіх точок програми та по відчитанні резолюцій (вони були друковані в „Свободі" з 22-го грудня 1937 р.) засідання закрито.

ВЧИВСЯ ЛІТАТИ.

Гарі Весик, 29-літній любитель летництва, вилетів оноді літаком понад летовище Флойда Бенета в Бруклині, Н. Й. На висоті 4,000 стіп він задержав мотор. Літак полетів униз, але не головою вперед, а хвостом. Як літак упав у мочари, люди, що це бачили, кинулися на рятунок, але Весик вийшов самий з літака. Він зломив собі запясток.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

СИРАКЮЗ, Н. Й.

На Народню Лічницю.

Підчас концерту Марії Сокіл і Антона Рудницького дня 27-го березня зложили на Народню Лічницю у Львові:

Українська парохія св. Івана Хрестителя $25; товариство Українська Січ, відділ 282 У. Н. С., $10; Дмитро Круль $6; по $5: Організація Державного Відродження України ч. 9., Український Народній Дім, Українсько-Американський Громадянський Клюб, Католицькі Доньки, Запорозька Січ (відділ 217 У. Н. С.), Українська Католицька Жіноча Громада, сестрицтво Серця Хрестового, Український Католицький Хор, братство св. Ольги (відділ 80 Провидіння), о. М. Кузів, М. Мерва, М. Ліщинецький, о. Олекса Пристай, Гудсон, Н. Й., о. Чех, парох словацької церкви, адв. В. Бемерик, Анастасія, Марія і Николай Кіт; по $3: Катерина Ґоцик, Фейрбенкс Дейрі (Гундсгамер), М. Мілер, Український Червоний Хрест; Організація Оборони Лемківщини $2.50; по $2: Йонг Вімен Окзилері, В. Корняк, Катерина Бура, М. Кулик, Камілус, В. і І. Прибило та Б. і Д. Костів, Анна Діледжент, С. Присяжнюк, О. Шмокалюк, Оксана Пристай, І. Фрайда, К. Рибак, Г. Рибак, М. Даньків, М. Паньків, Олена О'Брайн, Р. Жеребний; по $1: І. Пігуляк, М. Каній, Марія Каній, І. робак, Анастасія, Дембіцька, П. Дембіцький, Меланія Кодонська, Юлія Вознічак, Ева Павловська, Олена Кіщак, Я. Трач, Олена Кудлик, І. Новенчук, Т. Новенчук, І. Войчишин, Марія Заяць, Меланія Пиндус, Марія Вахна, А. Боцян, Р. Вознічак, М. Кульба, В. Дячук, М. Дідуник, Г. Федорук, Т. Федейко, Катер. Мушак, М. Пістон, А. Гіба, Г. Бездіш, Ю. Дашкевич, Матрона Гнатович, Д. Танів, Анна Танів, В. Осухівський, С. Костів, С. Андрусишин, О. Маринюк, Т. Гнатко, Г. Гнатко, Т. Майкович, Д. Оринич, А. Яворський, А. Ґодзяк, М. Мец, І. Мазуркевич, В. Прибило, Д. Костів, Г. Туркевич, О. Заяць, Л. Залеський, В. Карбівничак, Олена одоляк, Анеля Кіт, М. Ґусак, С. Козуб, М. Каменюк, М. Джедзюх, П. Гусак, І. Лущак, В. Гриник, М. Дидик, Ф. Велич, Анна Залеська, Анна Костишин, В. Красневич, О. Бойко, М. Масляк, І. Масляк, В. Масляк, Анна Нусь, В. Бурий, М. Снігур, І. Сушевський, М. Мурин, І. Каменюк, С. Когут, О. Дубіцький С. Мельник, М. Русин, В. Лаба, М. Танасишин, син Петра, Текля Танасишин, дочка Николая, К. Ляхович, Анастасія Фішер, А. Бусько, М. Слойко, М. Новенчук, Марія Лукаш, П. Кіндрат, пані Джан Какс, Вікторія Матвійчук, А. Кузьба з Марцелус, Т. Андрусишин.

Гості з Оборн, Н. Й.

З. Курочка і дружина $10; о. С. Побуцький і Т. Олійник по $5; по $2: Г. Кагняк, Т. Ждан; по $1: С. Малигруд, В. Чиканський, Д. Ґарбінський, І. Коковський, А. Двораківський, Ю. Марко, А. Шварик, М. Курій.

Гості з Фултон, Н. Й.

М. Співак $2; Г. Дрозда $1.50; по $1: Катерина Журавецька, І. Каменюк, М. Гринчук.

Гості з Ром, Н. Й.

По $1: М. Гладун, Л. Щербан, Катерина Клагуняк, А. Гречкосій, П. Романович, М. Дячок з Ютики, дрібними $15. Разом зібрано $320.

—о—

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

На політичних вязнів.

Дня 17. квітня Український Жіночий Демократичний Клюб, від. СУА, влаштував забаву з нагоди 60-літніх уродин пані Марії Шустакевичевої, матери пані А. Вагнер, голови СУА. При забаві п. Шустакевич вручила клюбові чудову писанку, з якої прийшло $3.60, що їх вислано через Обєднання на допомогу політичним вязням.

С. Микитка, секр.

—о—

СТ. ЛУІС, МО.

Зо свяченого на Рідну Школу.

В часі спільного свячення в українській гр.-кат. парохії жертвували на Рідну Школу по $1: д-р Н. Клим, о. Й. Ганяк, А. і Анна Флис, А. і Катерина Помірко, Ю. Василюка, Т. Шпить, А. Кубальський, Марія Щпиль, Г. Криса; по 50 ц.: О. Копач, Ольга Копач, М. Сопко, Ева Чулик, І. Андибур, С. Летвицький, В. Хрунь, М. Дмитришин, Марія Дмитришин, І. Була; по 25 ц.: С. Гармич, М. Паращак, Анастасія Кузів, І. Якимів, Катерина Рабко, М. Рабко, М. Ґардиґайло, Й. Білобрам, І. Паращак, І. Пилипчук, В. Паращак; дрібними 40 ц. Разом $17.15, які вислано до краю через Обєднання.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ІНФОРМУЙМО АМЕРИКАНЦІВ, АЛЕ ПРАВДИВО Й РОЗУМНО.

Дня 22. травня вичитав я в місцевій американській ґазеті „Ди Калдвел Проґрес" новинку про те, що будуть виставлені в Верона Поблик Лайбрері великодні писанки. Зацікавило мене особливо те, що там було написане таке: Among the Easter Eggs on display at the Library are some from Peremishl, Galicia.

Я пішов з жінкою до бібліотеки, щоби подивитись на ті писанки з „Ґаліції". Приходимо до бібліотеки і бачимо по середині салі скляну шафу, а в ній великодні писанки, виставлені на показ. Були там крім наших також і писанки інших народів. Та ті інші не дорівнювали красою українським писанкам. Зате інші подбали, щоб під їх писанками були їхні назви, себто назви їхніх національностей. Не було тільки такої назви на наших писанках. Ми запиталися завідательки бібліотеки, чому під нашими писанками є підпис „Galicia", вдаючи, що не знаємо, що це за назва. Завідателька відповіла, що таку назву подала та пані, що ті писанки визичила. Тоді питаємось далі, щоб нам вияснила, що це за край. Тоді вона взяла ґеоґрафічну книжку і зачала шукати, а потім нам відповіла, що „Galicia" це Польща та що це польські писанки. Тут ми вже не видержали і стали в обороні українського імени й пояснили завідательці, що Галичина це українська земля, та що в ній живуть українські люди, а ці писанки це українські писанки. Завідателька дуже чемно нас перепросила і сказала, що їй дуже прикро, що вона цього не знала, але зате тепер подбає, щоб і інші були поінформовані про те, які є українські писанки.

Очевидно, що тут не йде так про ті писанки, як про те, щоби при нагоді таких вистав були подавані правдиві інформації про Україну, український нарід і його культуру. Тому, коли хто вже завдає собі труду і дає українські річи на такі вистави, то повинен також подбати і про те, щоб дати правдиві інформації. На тій виставі були також і переписні картки з гуцулами. Коли я запитався, що це за люди, то мені відповіли: „Mountain people". Коли хто з наших дає наші річи на американські вистави і подає про нас такі інформації, то краще, щоб не давав ніяких річей і не баламутив американців. Такі вистави не приносять українцям ніякої користи.

Віктор Фесолович,
Caldwell, N. J.

З РАДОСТИ ПРОПИВАЛИ ПОЛЕ...

Після знесення панщини наш нарід віджив, радів, складав пісні про знесення панщини, одначе з радости теж стали пити, ба навіть пропивати поле! В „Зорі" з 1848 року з 19. вересня (ч. 19) читаємо таку пересторогу:

„Доходять до нас вісті, що є такі люди, котрі освободження від панщини до злого надуживають. От, наприклад, що сидять цілими днями в коршмах і марнують господарство і заробок. І також чути, що появляються часті крадіжі. За такі великі гріхи буде Бог тяжко карати. Чиж то годиться Бога так гнівити за ту Його велику милість, якої ми тепер дізнали? Чиж то така вдячність за Його милосердя? Чи та ласка Божа має нам послужити на погибіль нашу? Добрі люди! Застановіться і напоминайте один другого. Ви, котрі ці слова читаєте або чуєте, піднесіть голос ваш і при кожній нагоді говоріть далі, а говоріть сильно, щоб устаткувалися ті, котрі нічого іншого на світі не хочуть знати і робити, як лиш пити, упиватись і красти. Певно знов зачнуть тепер села горіти, як то звичайно в осени буває, коли стають позбирані дари Божі пропивати і хати в неладі зіставляти; тай на весні, пропивши працю свою, будуть нарікати на тяжкий передновок! Отже перестерігайте себе і говоріть собі сміло правду, щоб уже раз те нещасне пиянство щезло зпоміж народу руського, вже і так окричаного за пиянство!"

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ. (162)

Кавуру, тренований довгими роками в ненависті до всіх чужинців, не зворушився навіть в обличчі спільної небезпеки. Хоч дим душив його, то він, побачивши Тарзана, добув ножа і хотів пробити ним його. Але Тарзан вчас стримав його руку. Притім дикун зблизька поглянув Тарзанові в вічі. „Це ти, Тарзане!" — закричав він здивований.

„Я не пізнав тебе", заговорив він, змякаючи. Це був Ідені, якого Тарзан раз урятував був від льва. Тарзан пізнав його також і заговорив: „Тепер не час на боротьбу, Ідені. Ти вкажи нам вихід звідси, бо інакше всі погинемо". „Ти хочеш, щоб я рятував тебе? За те, що ти вбив Кавандаванду і наніс на нас це нещастя?" — запитав Ідені.

„Так", відповів твердо Тарзан". А коли не захочеш, то мусітимеш разом з нами ось тут погибати". Ідені знав силу Тарзана, тому не надіявся його побороти. Застановляючись хвилю, він промовив: „Добре, ти раз урятував мені життя, а тепер я тобі врятую". Тарзан вернувся з Іденієм до кімнати, в якій була решта товаришів. Всі вони подалися звідти за Іденієм.

Перевівши їх крізь кілька коридорів, Ідені підвів їх до входу до тунелю. Він відкрив двері і вказав рукою: „Це вихід, ідіть туди". Тарзан уже хотів вступити в темний тунель, коли Бравн закричав: „Гей, а звідки ми знаємо, що він нас не обманює?" Всі на хвилю зупинились. Та тут втрутилась Джейн і заговорила: „Так, це справді вихід. Тепер я пізнаю".